

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz
Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
LISTOPAD 2015**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 326

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)

Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Małgorzata Krypa

02-521 Warszawa, ul. Rakowiecka 22

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

02-554 Warszawa, Al. Niepodległości 162

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2015

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

SPIS TREŚCI

I.	METODYKA BADANIA KONIUNKTURY W PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM	4
II.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	6
III.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	9
1.	WSKAŹNIK KONIUNKTURY	9
2.	ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	12
3.	SALDA I ICH SKŁADOWE.....	13
1)	Produkcja	13
2)	Zamówienia	15
3)	Zamówienia eksportowe	17
4)	Zapasy wyrobów gotowych.....	19
5)	Ceny	21
6)	Zatrudnienie	23
7)	Sytuacja finansowa	25
8)	Ogólna sytuacja gospodarki	27
9)	Produkcja na eksport	29
10)	Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych	31
11)	Korzyści z produkcji na eksport.....	33
12)	Przeciętny koszt produkcji	35
IV.	SUMMARY	37

I. METODYKA BADANIA KONIUNKTURY W PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM

Badania koniunktury gospodarczej metodą testu są prowadzone w celu uzyskania informacji o stanie gospodarki. Do głównych zalet tych badań należą szybkość pozyskiwania i aktualność informacji. Instytut Rozwoju Gospodarczego SGH rozpoczął badania koniunktury w 1986 roku, korzystając z doświadczeń wiodących europejskich ośrodków: ISCO (*Istituto Nazionale per lo Studio della Congiuntura*, później ISAE) z Rzymu i IFO (*Institut für Wirtschaft*) z Monachium. Pierwszą partię 250 ankiet wysłano w sierpniu 1986 roku. Zapoczątkowały one regularne badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, prowadzone początkowo tylko w przemyśle publicznym. Transformacja systemu gospodarczego sprzyjała rozszerzeniu badań. Obecnie w IRG SGH prowadzone są badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, budownictwie, handlu, rolnictwie, bankowości i gospodarstwach domowych. W ponad 20-letniej historii badań koniunktury wysłaliśmy ponad milion ankiet.

Dane gromadzone w badaniach koniunktury są wykorzystywane zarówno do oceny bieżących zmian poziomów aktywności gospodarczej, jak również długookresowych trendów rozwojowych. Dzięki standaryzacji narzędzi badawczych dane mogą być również wykorzystywane do porównań międzynarodowych. Prace nad harmonizacją formularzy ankiet, używanych do badania koniunktury w krajach przechodzących transformację systemową, prowadzone były od początku lat 90-tych pod patronatem OECD i Unii Europejskiej (EUROSTAT). Znaczną aktywność w tej dziedzinie wykazywał także CIRET (*Centre for International Research on Economic Tendency Survey*), międzynarodowa organizacja, skupiająca główne światowe ośrodki badania koniunktury. W rezultacie szeregu roboczych dyskusji i spotkań ustalono standardowy układ kwestionariuszy ankiet do badania koniunktury w głównych dziedzinach aktywności gospodarczej. IRG SGH jest aktywnym członkiem CIRET.

Źródłem informacji dla Instytutu Rozwoju Gospodarczego są odpowiedzi przedsiębiorstw przemysłowych, uczestniczących w badaniach dobrowolnie. Gwarantuje to niezależność pozyskiwanych informacji. Próba przedsiębiorstw do badań dobierana jest losowo (po dokonaniu warstwowania w populacji generalnej przedsiębiorstw) tak, aby zapewnić jej reprezentatywność ze względu na podstawowe cechy populacji. Pytania kierowane do przedsiębiorstw mają charakter jakościowy. Respondenci regularnie dokonują oceny poszczególnych zmiennych, charakteryzujących w sposób wielowymiarowy działalność gospodarczą. Zmienne te są obserwowane z różną częstotliwością. Co miesiąc przedmiotem badania są:

- wielkość produkcji,
- ogólny portfel zamówień,
- portfel zamówień eksportowych,
- zapasy,
- ceny,
- zatrudnienie,
- sytuacja finansowa przedsiębiorstw,
- sytuacja gospodarcza Polski.

Raz na kwartał, w miesiącach: styczeń, kwiecień, lipiec i październik, badaniu poddawane są:

- wykorzystanie mocy produkcyjnych,
- bariery działalności gospodarczej,
- konkurencyjność towarów zagranicznych na rynku krajowym,

zaś w miesiącach: luty, maj, sierpień i listopad:

- wielkość produkcji na eksport,
- konkurencyjność polskich towarów na rynkach zagranicznych,

-
- korzyści z produkcji eksportowej,
 - przeciętny jednostkowy koszt produkcji.

Dwa razy w roku – w kwietniu i październiku – przedmiotem oceny są:

- wydatki inwestycyjne,
- zamierzenia inwestycyjne,
- czynniki ograniczające inwestycje.

Respondenci dokonują oceny zmian w badanych obszarach działalności gospodarczej, posługując się skalą trójstopniową. Dla większości pytań ankiety możliwe są następujące warianty odpowiedzi:

- stan normalny, typowy (brak zmian, =)
- poprawa sytuacji (wzrost, +),
- pogorszenie sytuacji (spadek, -).

W przypadku pytania o portfel zamówień eksportowych dochodzi dodatkowy wariant – „nie dotyczy”. Według tego schematu formułowane są odpowiedzi dotyczące zarówno sytuacji bieżącej przedsiębiorstw (stan), jak i przewidywań co do najbliższej przyszłości.

Dla wszystkich pytań ankiety obliczane są statystyki bilansowe (sald). Stanowią one różnice między odsetkami odpowiedzi stwierdzającymi poprawę sytuacji a odsetkami odpowiedzi wskazującymi na jej pogorszenie. Sald ważone są wielkością zatrudnienia i przybierają wartości z przedziału od -100 do +100. Na ich podstawie dokonywana jest ocena dynamiki poszczególnych zmiennych, badanych w teście koniunktury.

Syntetyczną miarą koniunktury w przemyśle przetwórczym jest wskaźnik koniunktury. Do końca 2012 r. był liczony jako średnia ruchoma sald stanu i przewidywań produkcji z ostatnich trzech miesięcy. Od stycznia 2013 r. wskaźnik jest liczony metodą unijną, jako średnia arytmetyczna trzech sald: przewidywań produkcji, stanu zamówień i stany zapasów ze znakiem ujemnym¹.

Dane w biuletynie prezentowane są w dwóch szeregach czasowych: surowym (nieoczyszczonym) i po usunięciu wahań sezonowych i przypadkowych (oczyszczonym, zredukowanym do komponentu trend+cykl) metodą TRAMO-SEATS.

Wyniki badania są obliczane w następujących przekrojach:

- forma własności,
- rodzaj prowadzonej działalności (główne grupy przemysłowe),
- wielkość zatrudnienia,
- miejsce prowadzenia działalności.

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 326. W badaniu uczestniczyło 271 przedsiębiorstw.

¹ Metodyka prowadzenia badań koniunktury i – w szczególności – obliczania wskaźników koniunktury jest opisana w dokumencie Komisji Europejskiej pt. *The joint harmonised EU programme of business and consumer surveys. User guide* z dn. 4 lipca 2007 r. Program zharmonizowanych badań koniunktury został wprowadzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 15 listopada 1961 r. (ze zm.).

II. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W listopadzie 2015 roku koniunktura w przemyśle przetwórczym pogorszyła się. Wartość ogólnego wskaźnika koniunktury zmniejszyła się o 6,6 pkt. Jego obecna wartość wynosi -7,6 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 1,8 pkt. W sektorze prywatnym wartość wskaźnika koniunktury zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 7,2 pkt., do poziomu -9,0 pkt. Jest to wartość niższa niż przed rokiem o 4,2 pkt. W sektorze publicznym wartość wskaźnika zmniejszyła się o 1,8 pkt. do poziomu +5,3 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 22,7 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa poprawa koniunktury miała miejsce w dwóch grupach przedsiębiorstw: średniej wielkości, zatrudniających od 251 do 500 pracowników, i największych, zatrudniających ponad 2000 pracowników. Wskaźnik koniunktury dla tych grup zwiększył swoją wartość odpowiednio o: 0,9 pkt. i 33,3 pkt. W pozostałych grupach miało miejsce pogorszenie koniunktury. Największy spadek wartości wskaźnika odnotowano w grupie przedsiębiorstw dużych, zatrudniających od 501 do 2000 pracowników (o 13,4 pkt.). Najwyższą wartość, +4,8 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw zatrudniających od 251 do 500 pracowników; najniższą wartość, -13,4 pkt., dla przedsiębiorstw zatrudniających od 51 do 250 pracowników.

3. W przekroju według głównych grup produktowych poprawa koniunktury miała miejsce tylko w grupie przedsiębiorstw produkujących dobra inwestycyjne. W pozostałych grupach miało miejsce pogorszenie koniunktury. Dla grupy przedsiębiorstw produkujących dobra inwestycyjne wskaźnik koniunktury przyjął najwyższą wartość, +5,6 pkt. Najniższą wartość, -12,2 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw produkujących półprodukty.

4. W przekroju regionalnym poprawę koniunktury odnotowano w pięciu województwach: dolnośląskim, lubelskim, opolskim, podlaskim i pomorskim. W województwie świętokrzyskim wartość wskaźnika koniunktury nie zmieniła się w ciągu miesiąca. W pozostałych województwach miało miejsce pogorszenie koniunktury. Najwyższą wartość, +16,3 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa pomorskiego, najniższą, -40,9 pkt., dla województwa lubuskiego.

5. Wyniki badania listopadowego wskazują na negatywne oddziaływanie czynników sezonowych. Spadła produkcja i zamówienia, zarówno ogółem jak i eksportowe. Zmniejszyły się także eksport i zatrudnienie. Zmiany te są zgodne z rytmem sezonowym. Nieco poprawiły się opinie przedsiębiorstw o ogólnej kondycji gospodarki polskiej, ale saldo tego pytania pozostaje ujemne. Przedsiębiorstwa informują o poprawie konkurencyjności ich towarów na rynkach zagranicznych oraz rosnącej opłacalności eksportu. Oddziaływanie czynników cyklicznych jest w tym badaniu mniej widoczne. Wobec utrzymujących się zagrożeń zewnętrznych i rosnącego negatywnego oddziaływania czynników sezonowych należy oczekiwać dalszego pogorszenia koniunktury w nadchodzących miesiącach.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyło się w skali miesiąca o 10 pkt. Obecna wartość salda, -0,6 pkt., jest niższa od wartości sprzed roku o 1,9 pkt. Spadek wartości salda produkcji odnotowano w obu sektorach własnościowych; w firmach prywatnych był on znacznie większy niż w publicznych. Największy spadek miał miejsce w produkcji półproduktów (o 24,8 punktu), a wzrost zanotowano tylko w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 12,6 pkt.). Oczekiwania na najbliższe miesiące są zgodne; firmy prywatne i publiczne spodziewają się dalszego spadku poziomu produkcji.

7. W ciągu miesiąca wartość salda odpowiedzi na pytanie o zamówienia ogółem zmniejszyła się o 12,2 pkt. Obecna wartość salda wynosi -8,7 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 2,9 pkt. Spadek wielkości zamówień odnotowały tylko firmy prywatne. Publiczne informują o ich wzroście. Największy spadek salda miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 28,6

punktu), a wzrost odnotowano wyłącznie w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 13,5 pkt.). Firmy przewidują zmniejszenie się zamówień w nadchodzących miesiącach.

8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych obniżyła się w ciągu miesiąca o 6,1 pkt. i wynosi -14,4 pkt. O spadku zamówień informują tylko firmy prywatne. Publiczne odnotowały wzrost zamówień eksportowych. Obecna wartość salda jest o 1,7 pkt. wyższa od wartości sprzed roku. Największy spadek wartości salda odnotowano w produkcji półproduktów (o 24,1 punktu), a największy wzrost w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 11,9 pkt.). Przetwórcy spodziewają się dalszego spadku zamówień eksportowych w najbliższym okresie.

9. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zapasów zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 3,3 pkt. Spadek miał miejsce w firmach z obu sektorów własnościowych. Obecna wartość salda, +3,6 pkt., jest wyższa od wartości sprzed roku o 3,4 pkt. Największy spadek zapasów zanotowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 17,7 punktu). Przedsiębiorstwa przewidują spadek zapasów w nadchodzących miesiącach.

10. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o ceny wyrobów gotowych wzrosła. Obecnie wynosi -2,6 pkt. i jest wyższa od wartości sprzed miesiąca o 2,8 pkt., a od wartości sprzed roku o 0,3 pkt. Największy wzrost cen miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 8,8 punktu), a spadek zanotowano jedynie w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 11,1 pkt.). Firmy spodziewają się dalszego wzrostu cen w nadchodzących miesiącach.

11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia zmniejszyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 1,1 pkt. i wynosi +0,4 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 0,3 pkt. Spadek wartości salda nastąpił w obu sektorach własnościowych. Największy spadek zatrudnienia miał miejsce w produkcji półproduktów (o 10,2 punktu), a największy wzrost w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 19,1 pkt.). Producenci spodziewają się spadku zatrudnienia w najbliższych miesiącach.

12. Podobnie jak przed miesiącem, sytuacja finansowa przedsiębiorstw poprawiła się w sektorze publicznym, zaś firmy prywatne informują o jej pogorszeniu. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o sytuację finansową wynosi -4,2 pkt. jest wyższe od wartości sprzed miesiąca o 0,4 pkt. W ciągu roku wartość salda zmniejszyła się o 3,2 pkt. Największa poprawa sytuacji finansowej miała miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 12,6 punktu), a największe pogorszenie w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 16,3 pkt.). Firmy spodziewają się pogorszenia ich sytuacji finansowej w zbliżającym się okresie.

13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej kraju zwiększyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 0,2 pkt. Obecnie wynosi -8,5 pkt. i jest wyższa od poziomu sprzed roku o 6,4 pkt. Wzrost wartości salda zanotowano tylko dla firm prywatnych (o 2,7 punktu) i produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 0,6 pkt.). Największy spadek wartości salda miała miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 3,0 punktu). Firmy spodziewają się pogorszenia się sytuacji gospodarczej w kraju w nadchodzących miesiącach.

14. W ciągu ostatniego kwartału zmniejszyła się produkcja na eksport. Spadek wartości salda wyniósł 3,4 pkt. Obecna wartość salda, -10,1 pkt., jest niższa od wartości sprzed roku o 8,5 pkt. O spadku eksportu informują tylko firmy prywatne. Publiczne odnotowały jego wzrost. Oczekiwania na najbliższy kwartał są zgodne; spodziewany jest spadek eksportu (choć mniejszy niż zanotowany w listopadzie).

15. Zwiększyła się natomiast konkurencyjność naszych towarów na rynkach zagranicznych. W ciągu ostatnich trzech miesięcy wartość salda odpowiedzi na to pytanie wzrosła o 4,2 pkt. do

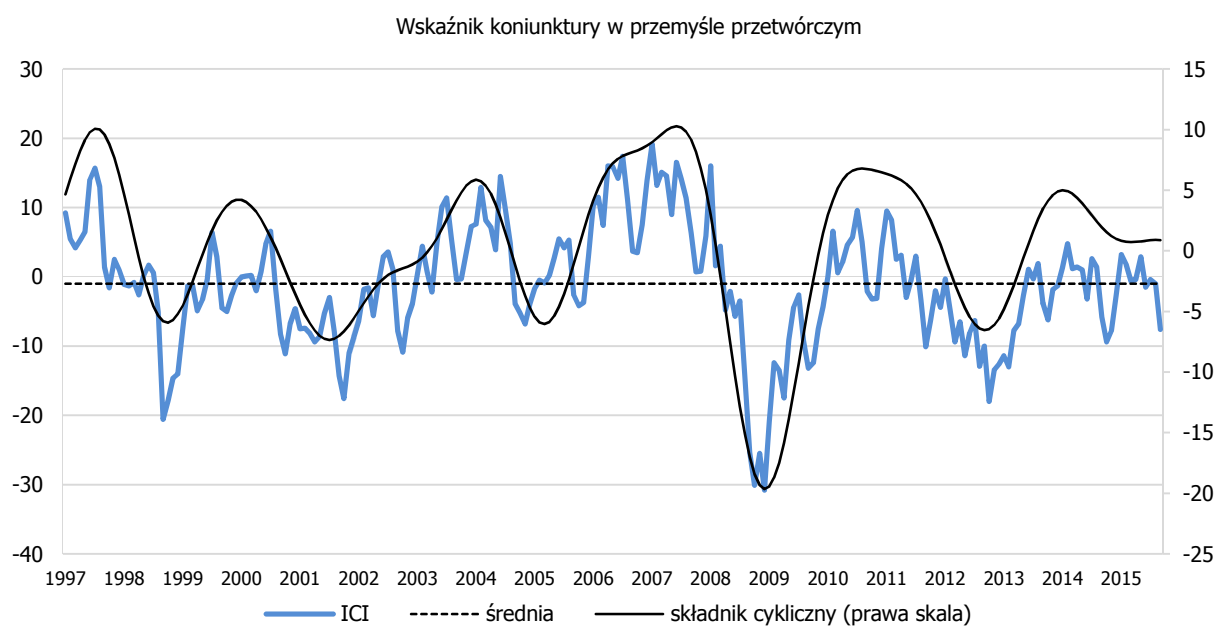
wysokości 0,9 pkt. Wzrost salda odnotowały firmy z obu sektorów własnościowych. W ciągu roku wartość salda zwiększyła się o 1,2 pkt. Firmy spodziewają się spadku konkurencyjności ich towarów na rynkach zagranicznych w kolejnym kwartale.

16. Zwiększyły się również korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy. Informują o tym zgodnie firmy z obu sektorów własnościowych. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie zwiększyło się w ciągu kwartału o 13,5 pkt. i wynosi +9,5pkt. W ciągu roku wartość salda obniżyła się o 1,7 pkt. Przewidywana jest poprawa konkurencyjności polskich towarów na rynkach zagranicznych.

17. W ciągu kwartału zmniejszyła się o 3,2 pkt. wartość salda odpowiedzi na pytanie o przeciętny koszt produkcji. Obecnie wynosi 20 pkt. i jest niższe od wartości sprzed roku o 1,7 pkt. Przedsiębiorstwa spodziewają się wzrostu kosztu jednostkowego w kolejnym kwartale.

III. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

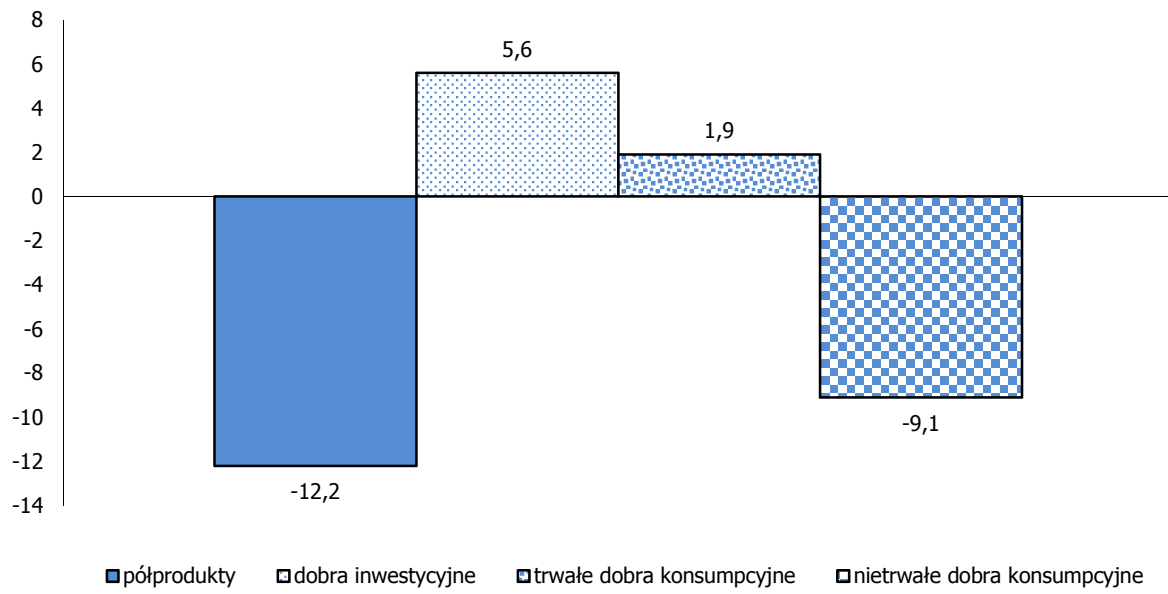
1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

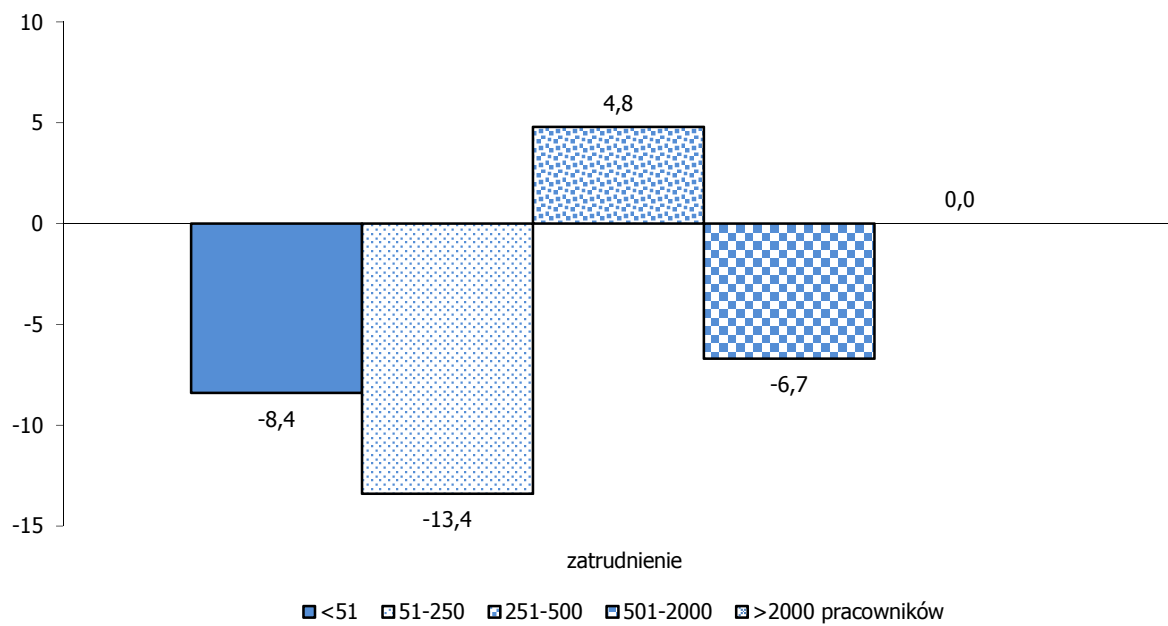
	VI'15	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15
wskaźnik koniunktury (ICI)	-0,4	2,9	-1,5	-0,4	-1,0	-7,6
wskaźnik koniunktury w sektorze publicznym	1,1	3,8	-10,5	18,3	7,1	5,3
wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym	-0,5	2,8	-0,6	-2,5	-1,8	-9,0

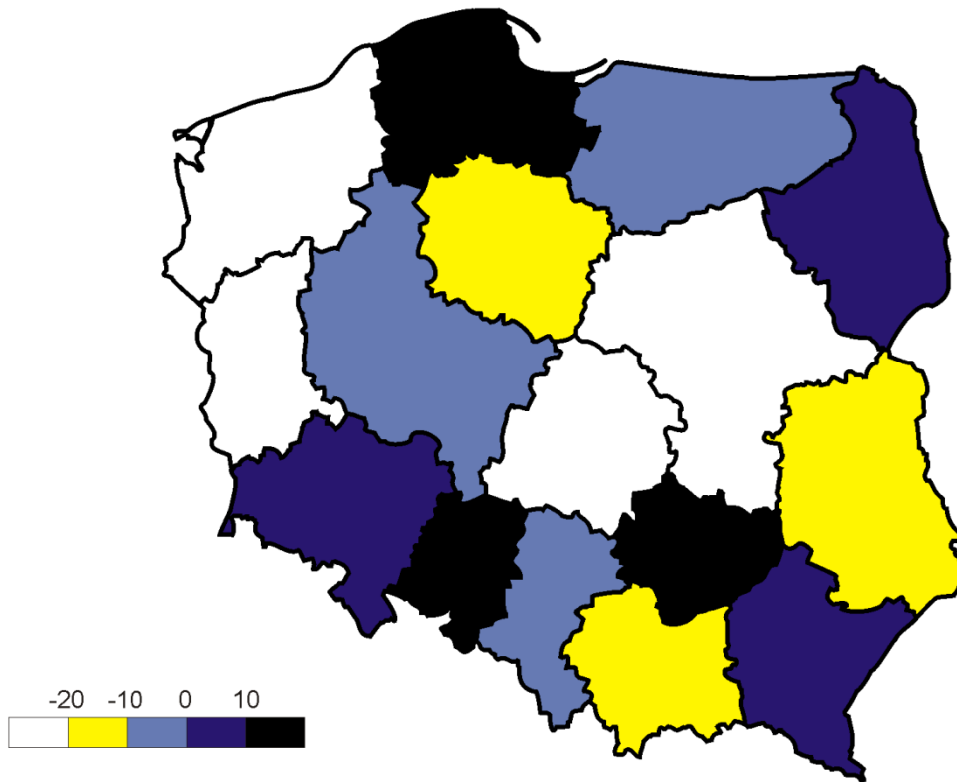
Wskaźnik koniunktury wg głównych grup przemysłowych

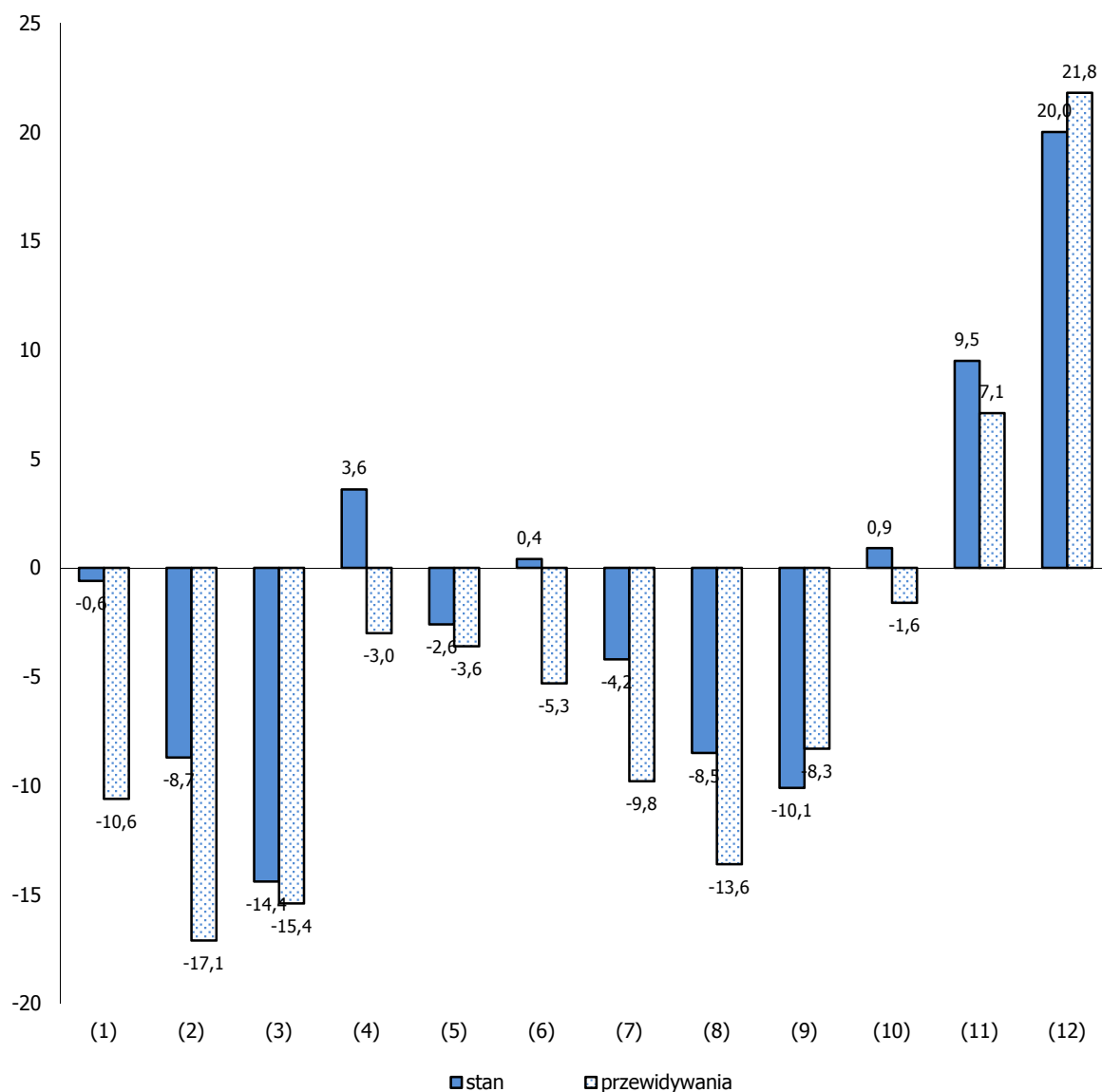
Wskaźnik koniunktury wg grup zatrudnienia

Wskaźnik koniunktury w regionach

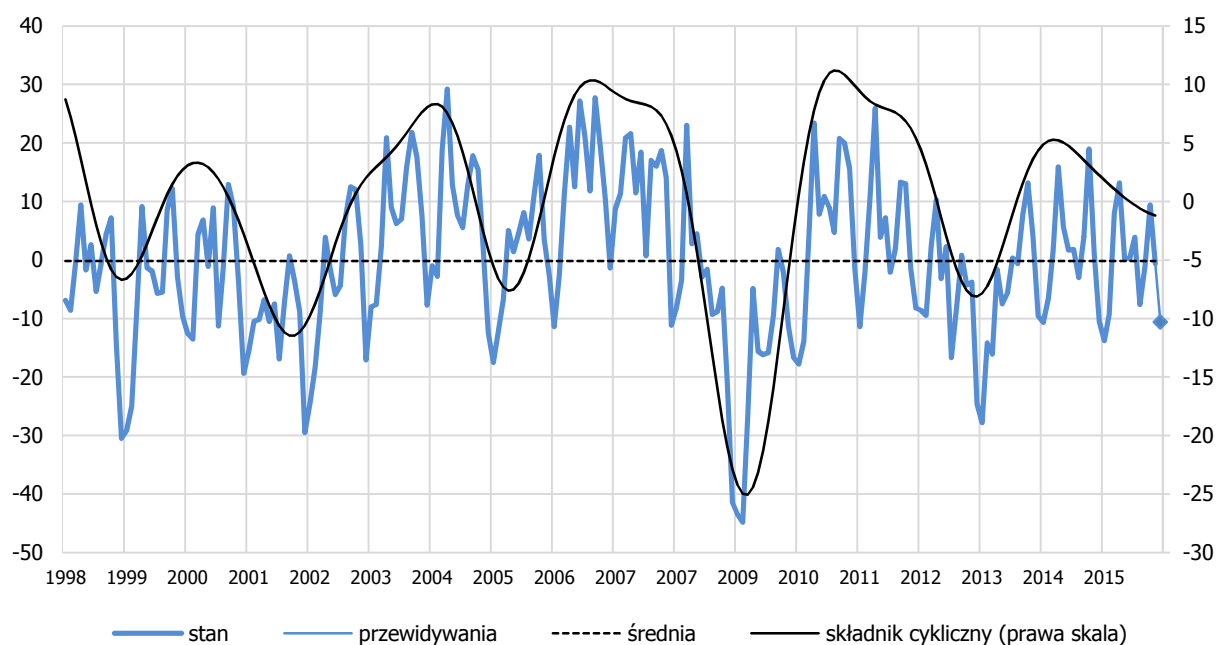
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

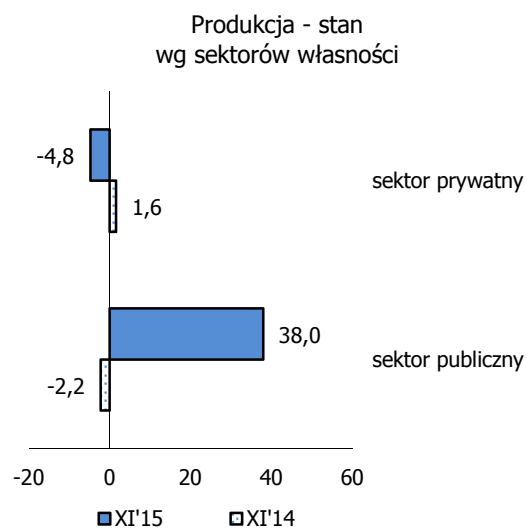
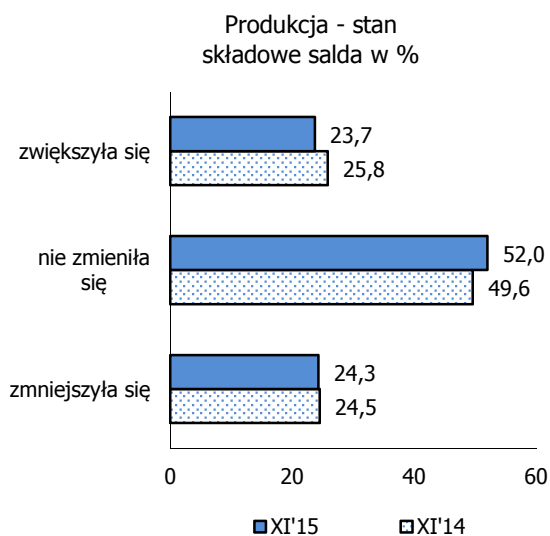
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

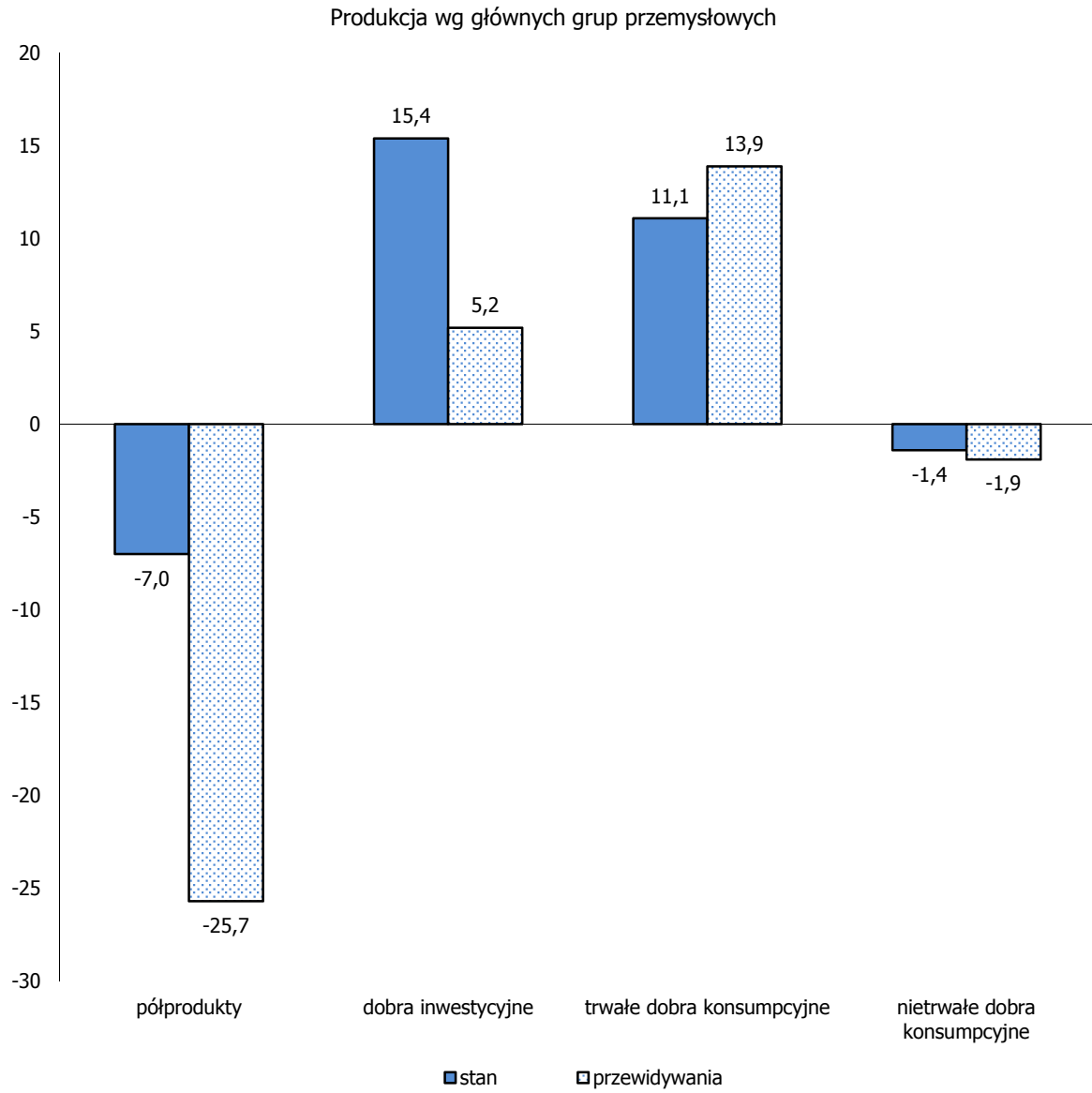
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1) Produkcja

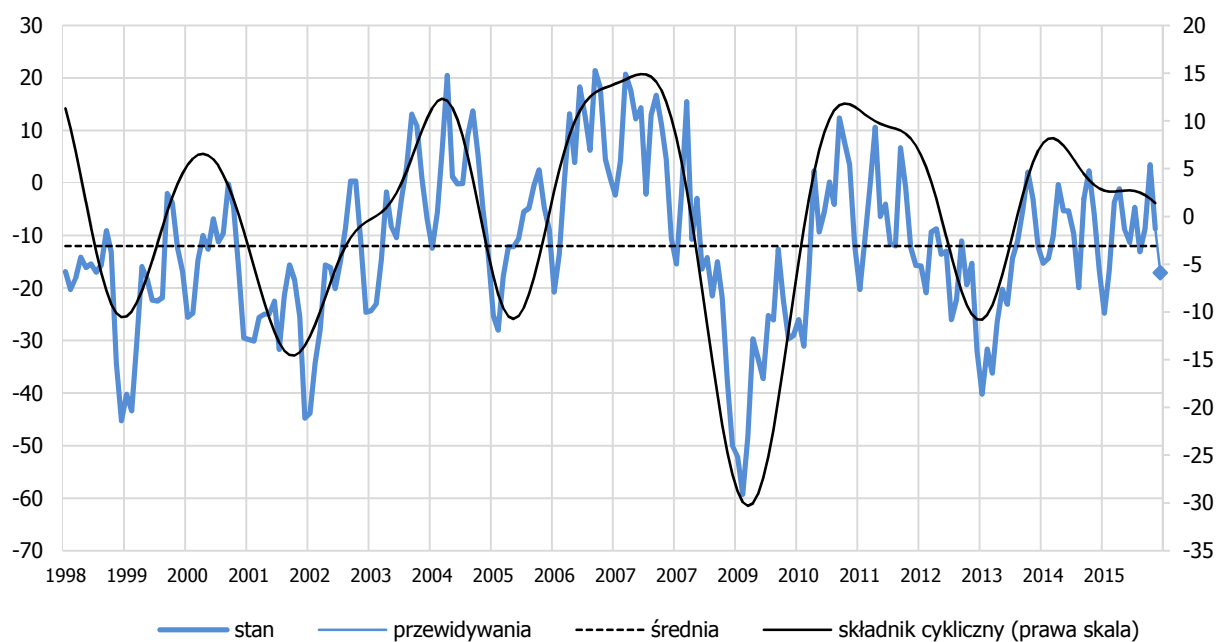

produkcja	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	3,9	-7,6	-1,0	9,4	-0,6	
przewidywania						-10,6

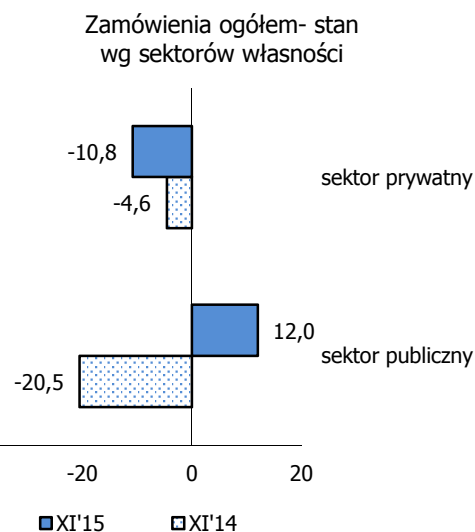
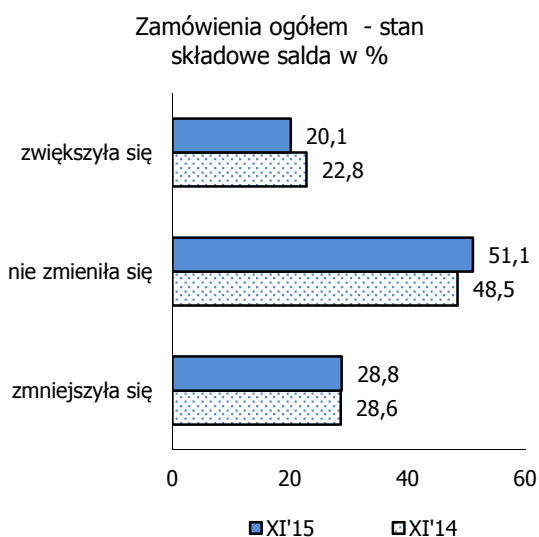

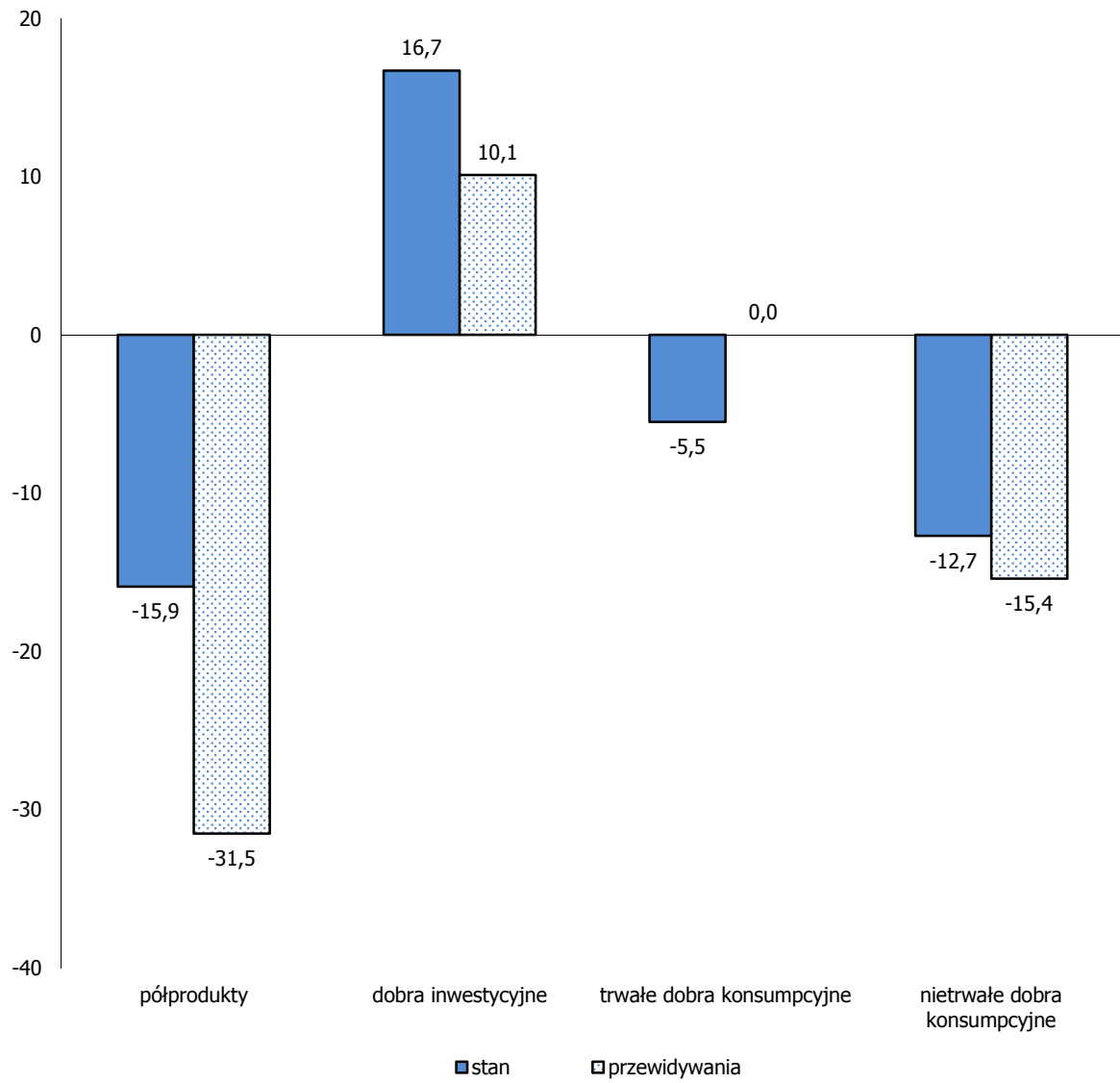
2) Zamówienia ogółem

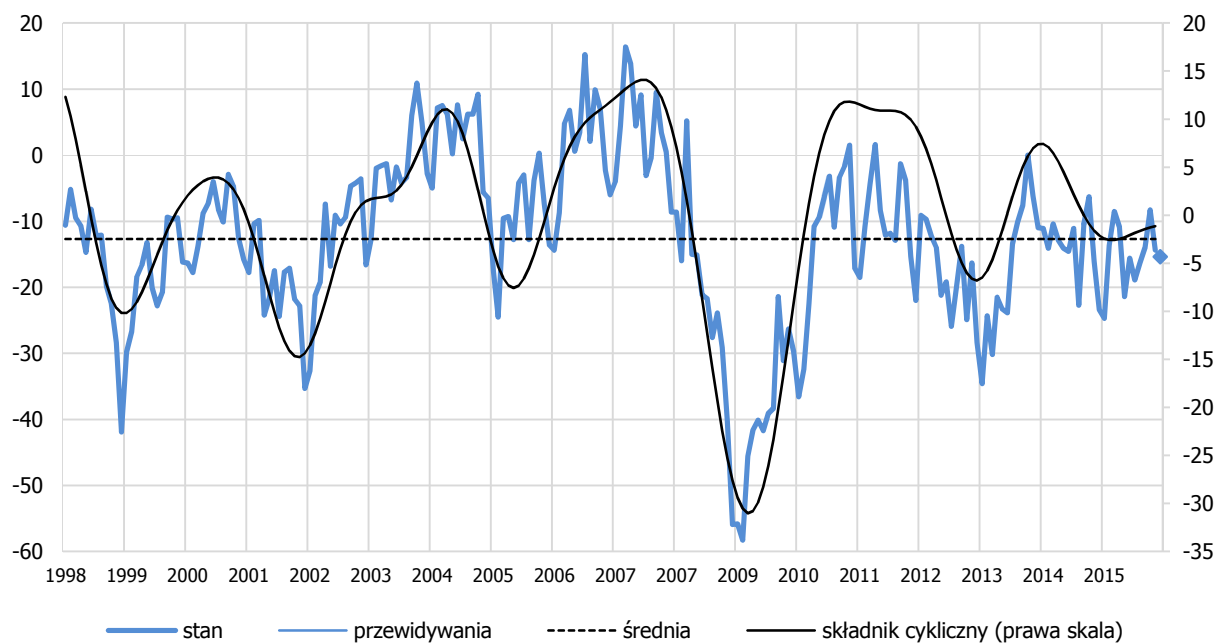
zamówienia ogółem	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-4,6	-13,1	-8,7	3,5	-8,7	-17,1
przewidywania						

Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

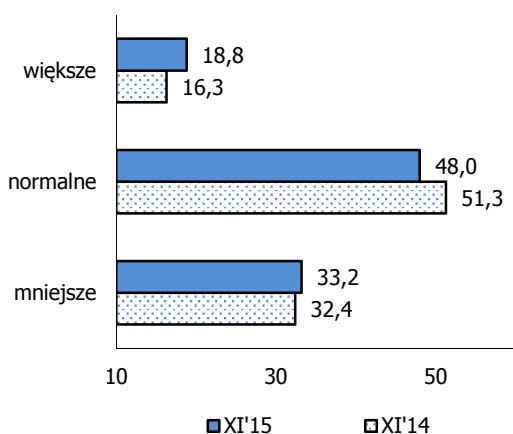

3) Zamówienia eksportowe

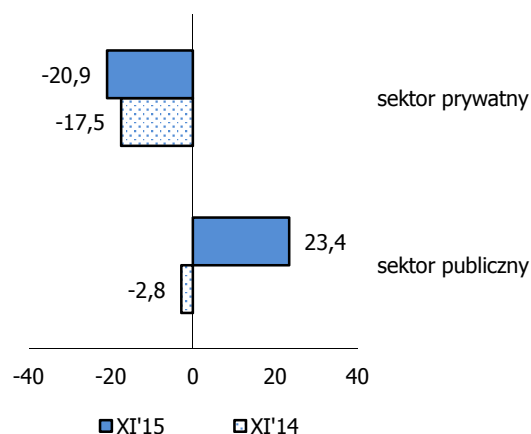

zamówienia eksportowe	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-18,9	-16,3	-14,0	-8,3	-14,4	
przewidywania						-15,4

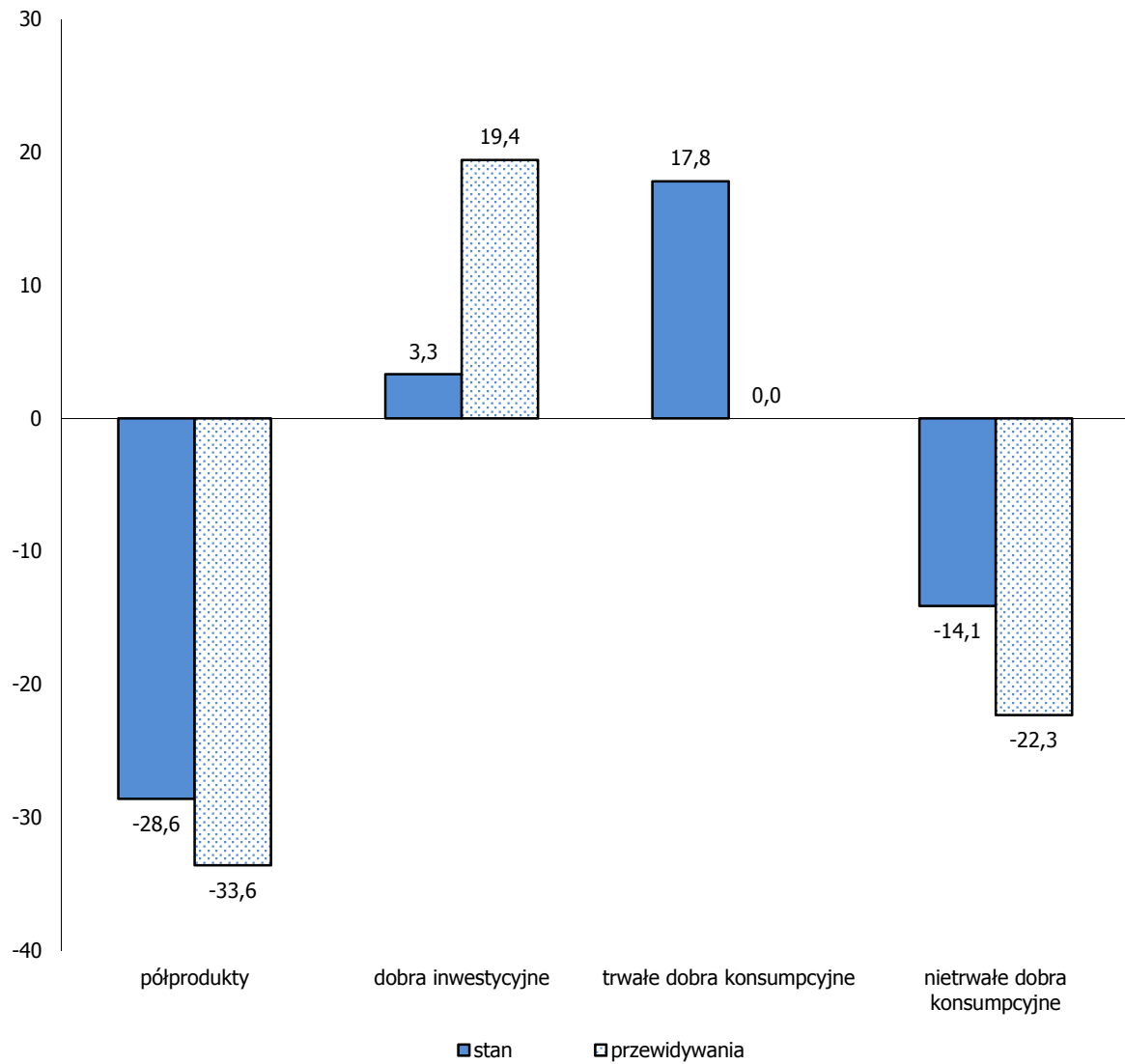
Zamówienia eksportowe - stan
składowe salda w %

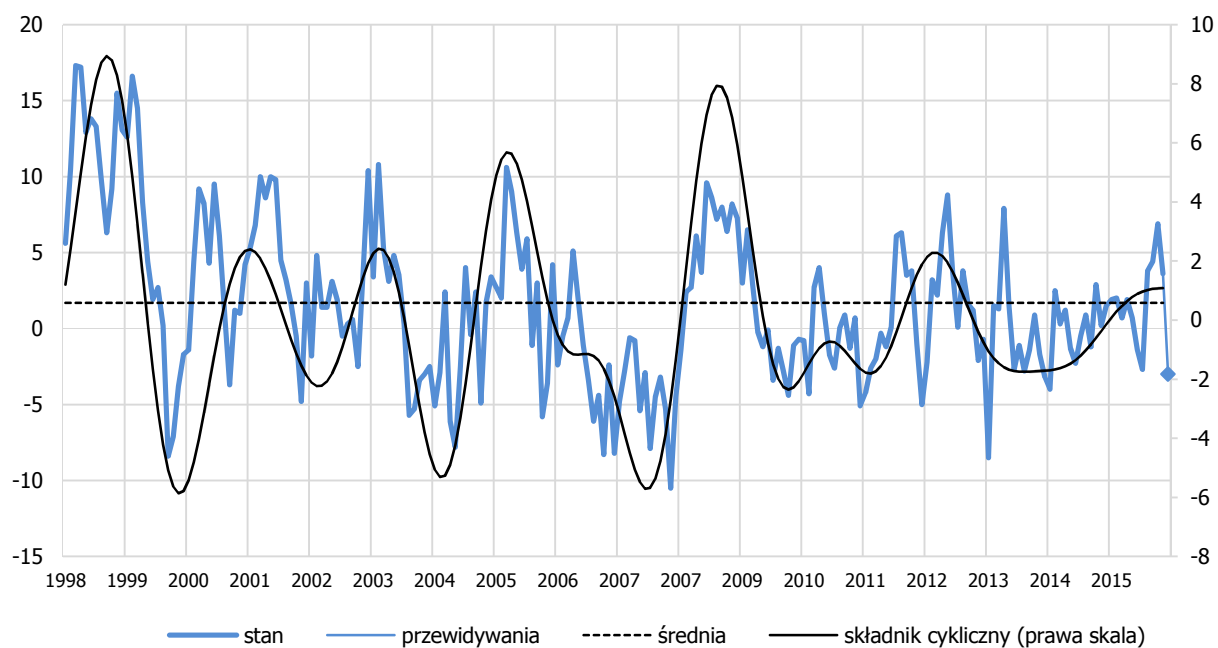
Zamówienia eksportowe - stan
wg sektorów własności

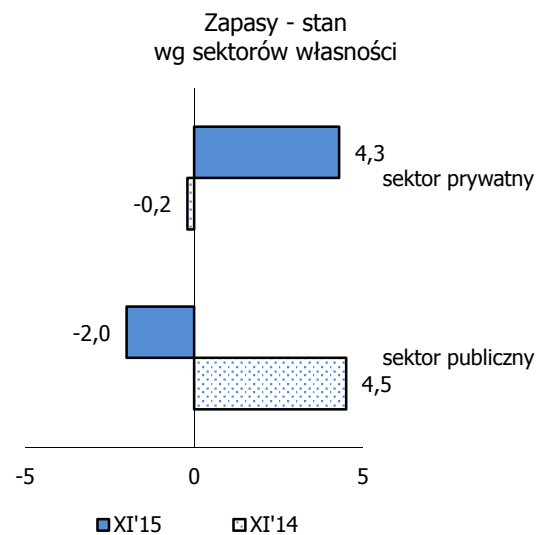
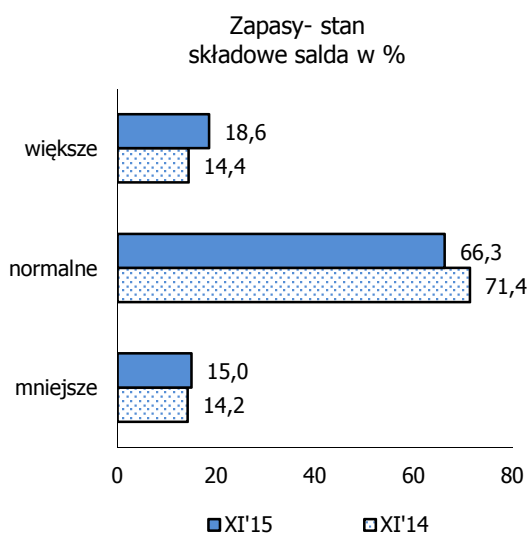
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

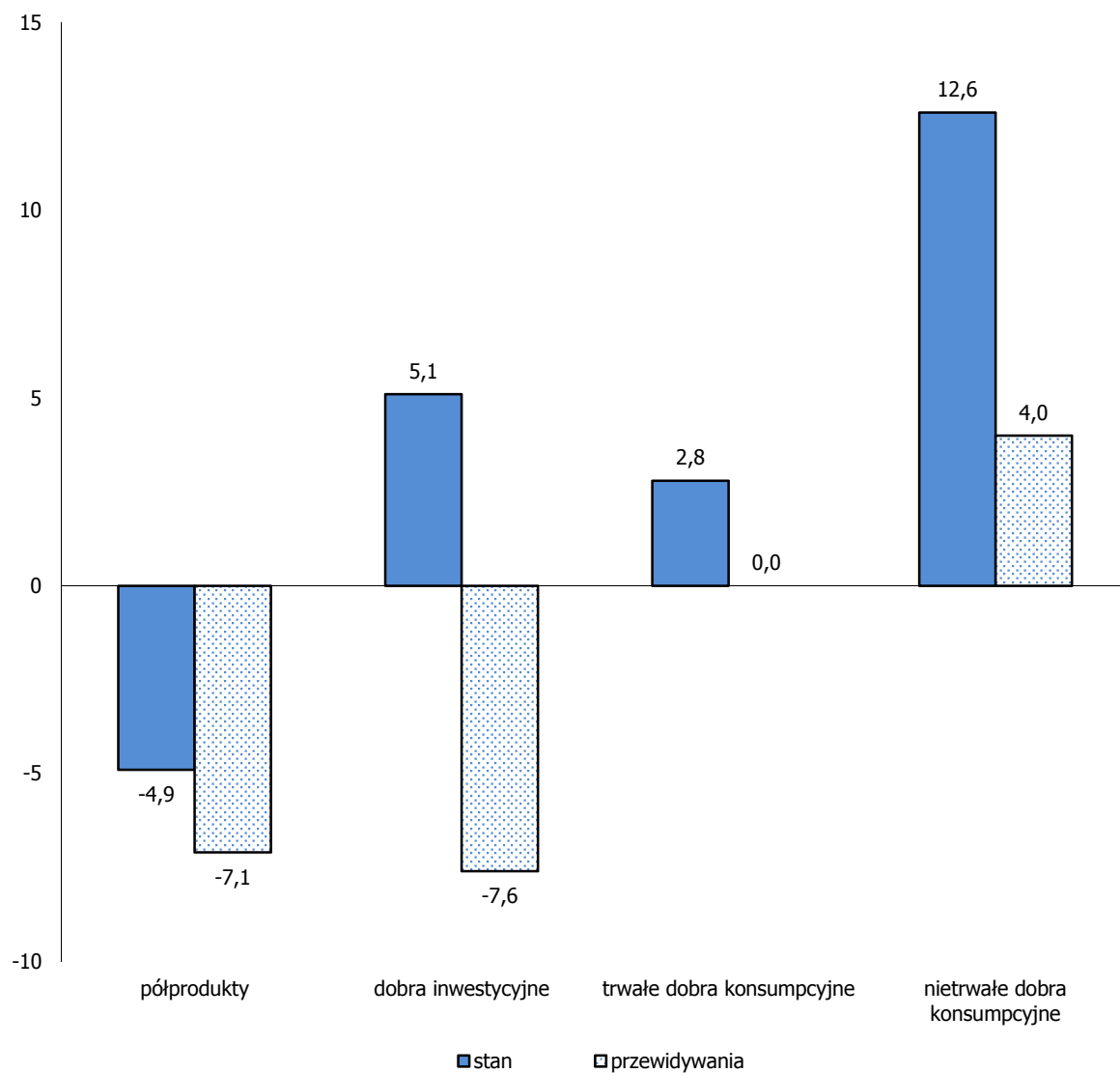
4) Zapasy

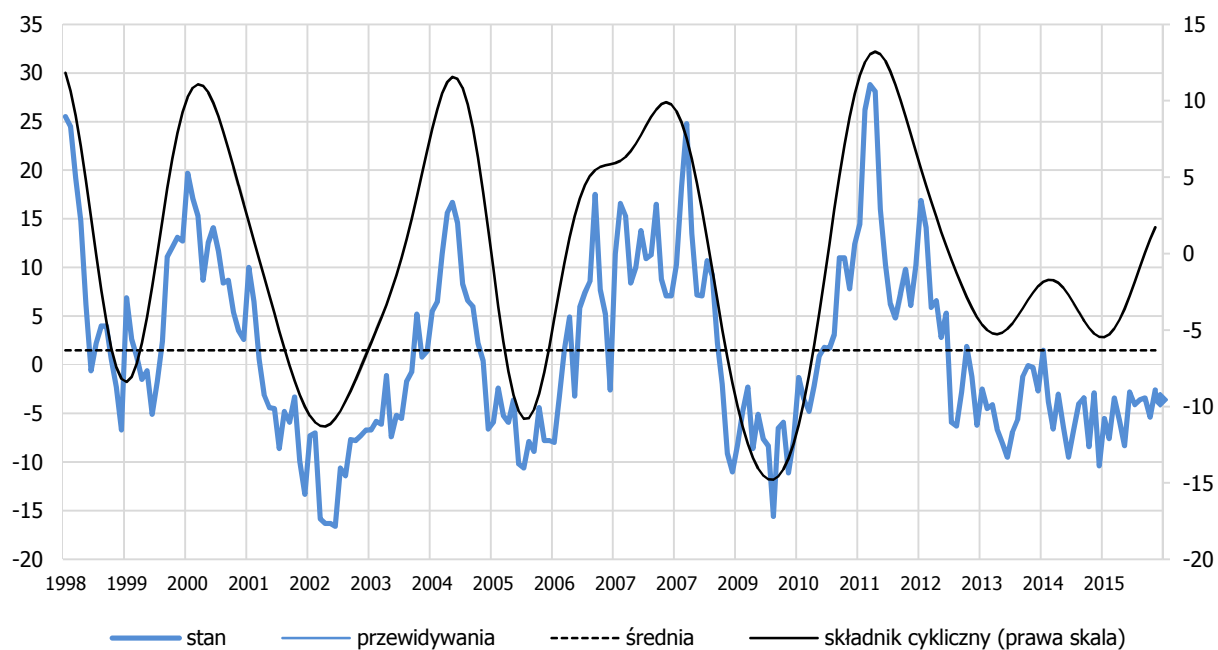
zapasy	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-2,7	3,8	4,4	6,9	3,6	
przewidywania						-3,0

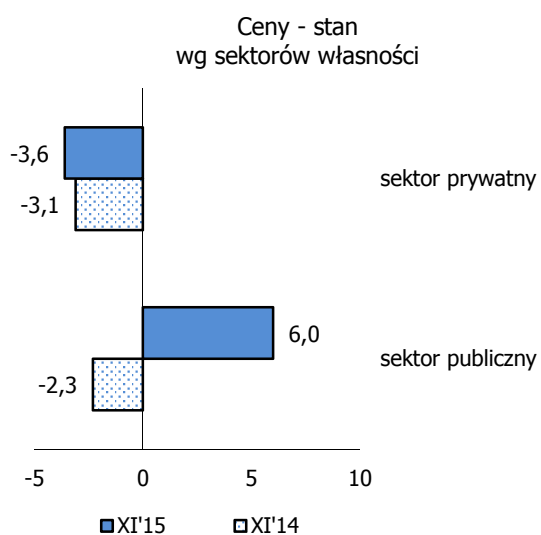
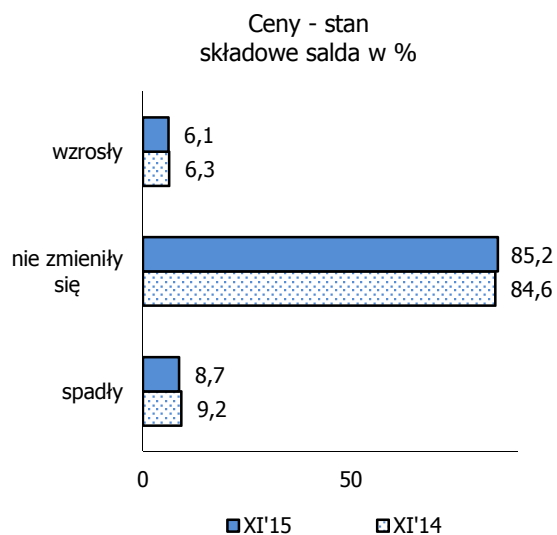
Zapasy wg głównych grup przemysłowych

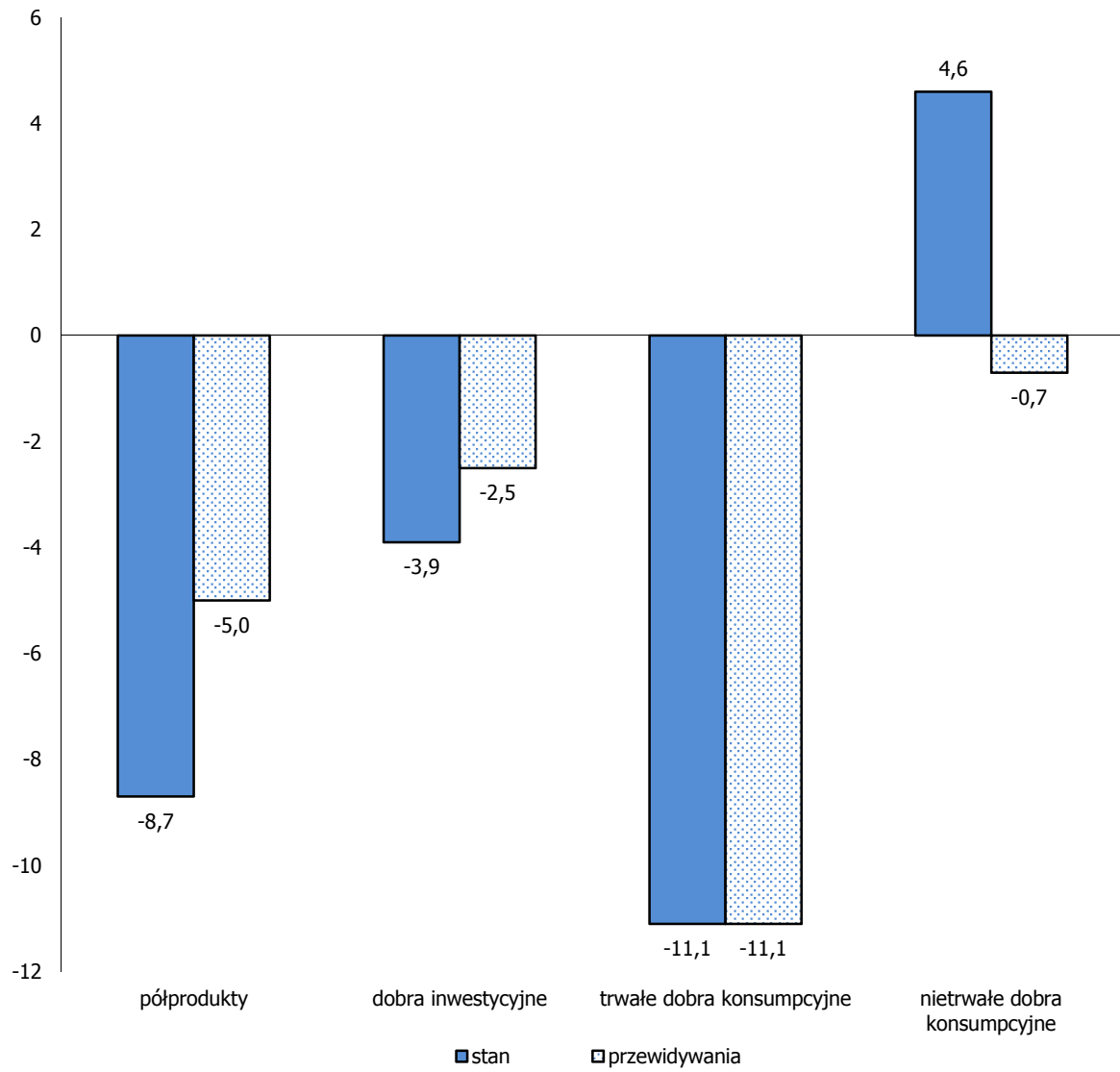
5) Ceny

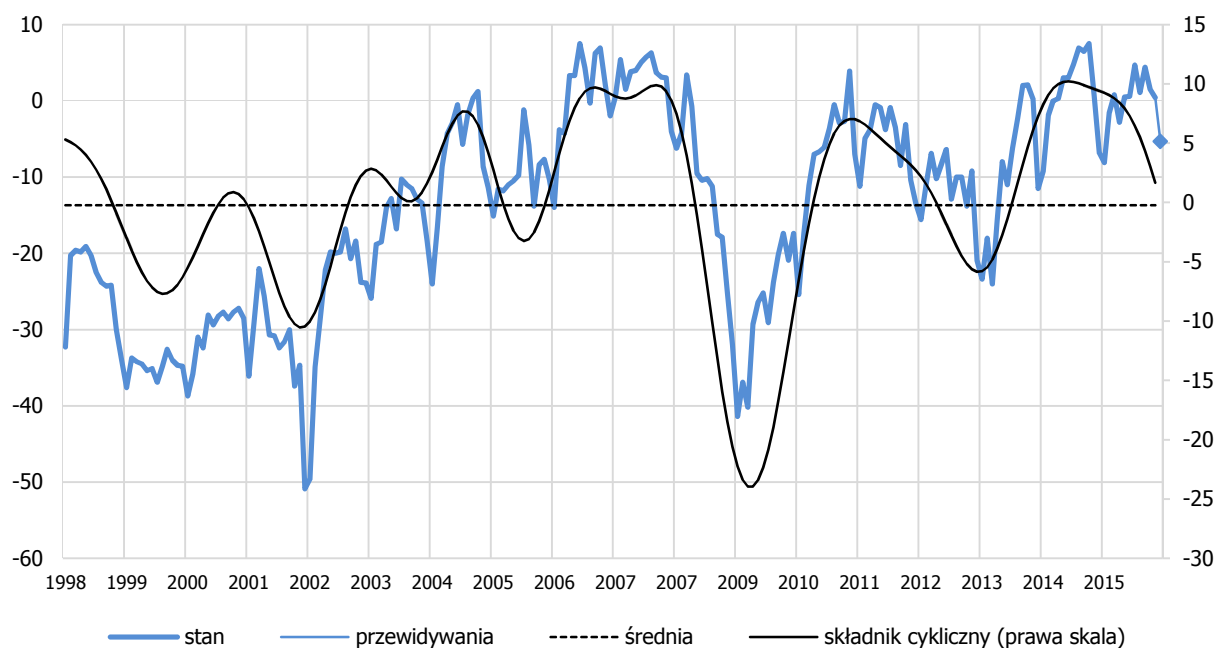
ceny	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-4,1	-3,6	-3,4	-5,4	-2,6	-3,6
przewidywania						

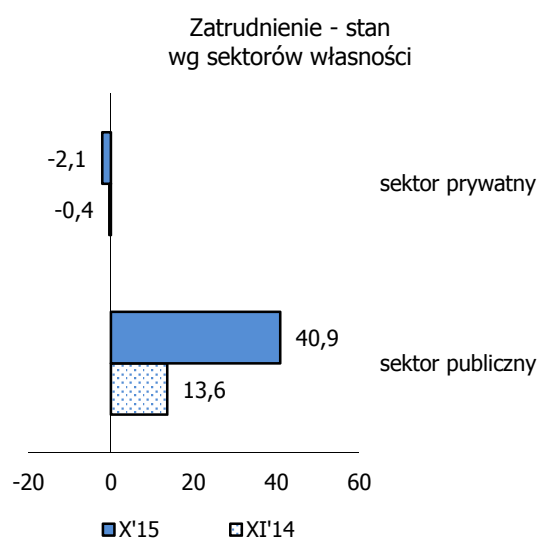
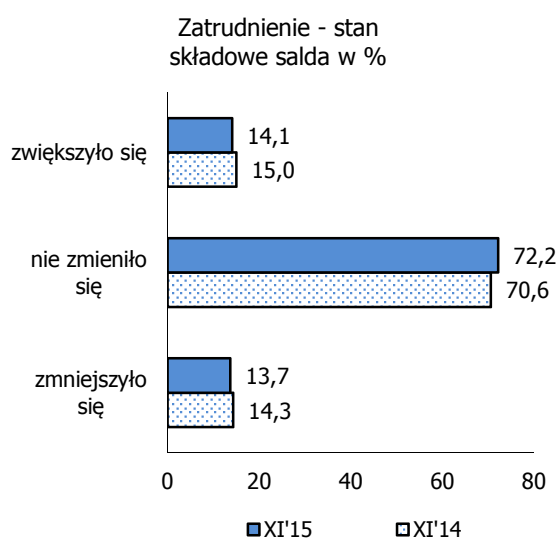
Ceny wg głównych grup przemysłowych

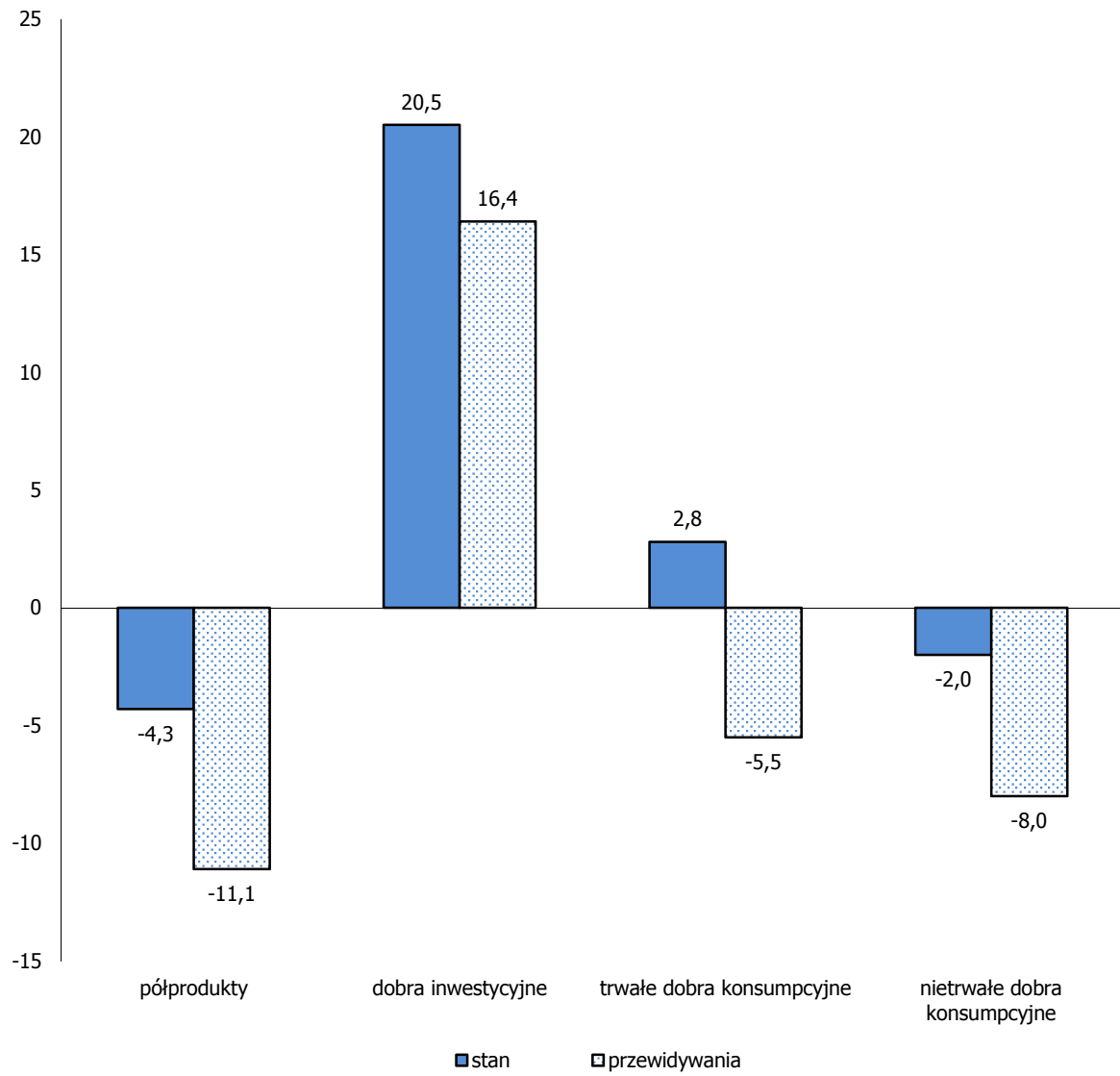
6) Zatrudnienie

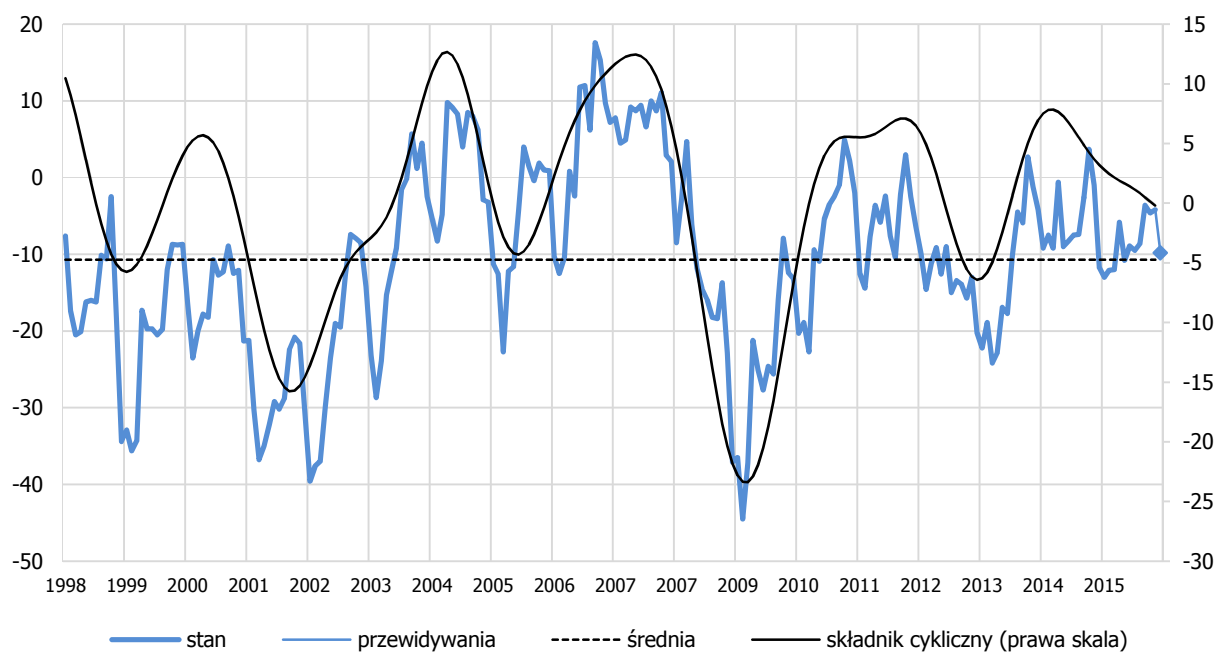
zatrudnienie	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	4,7	1,1	4,4	1,5	0,4	
przewidywania						-5,3

Zatrudnienie wg głównych grup przemysłowych

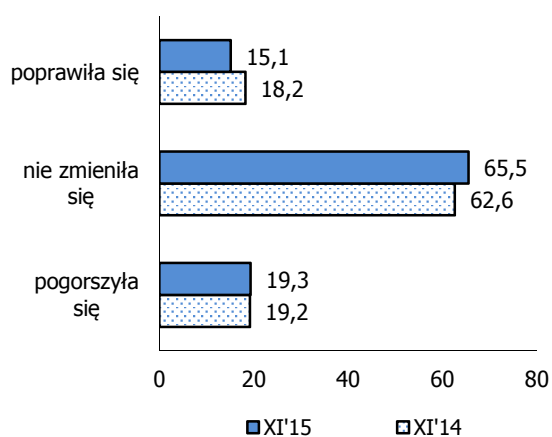

7) Sytuacja finansowa

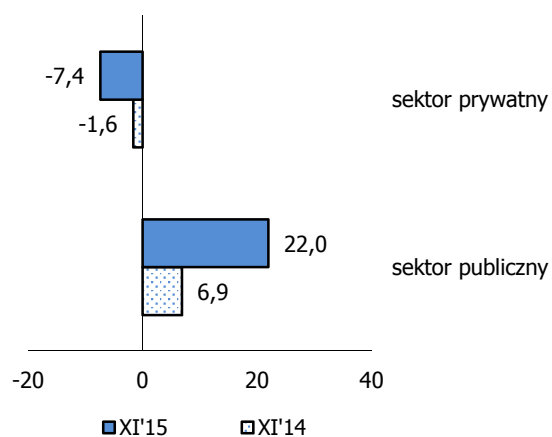

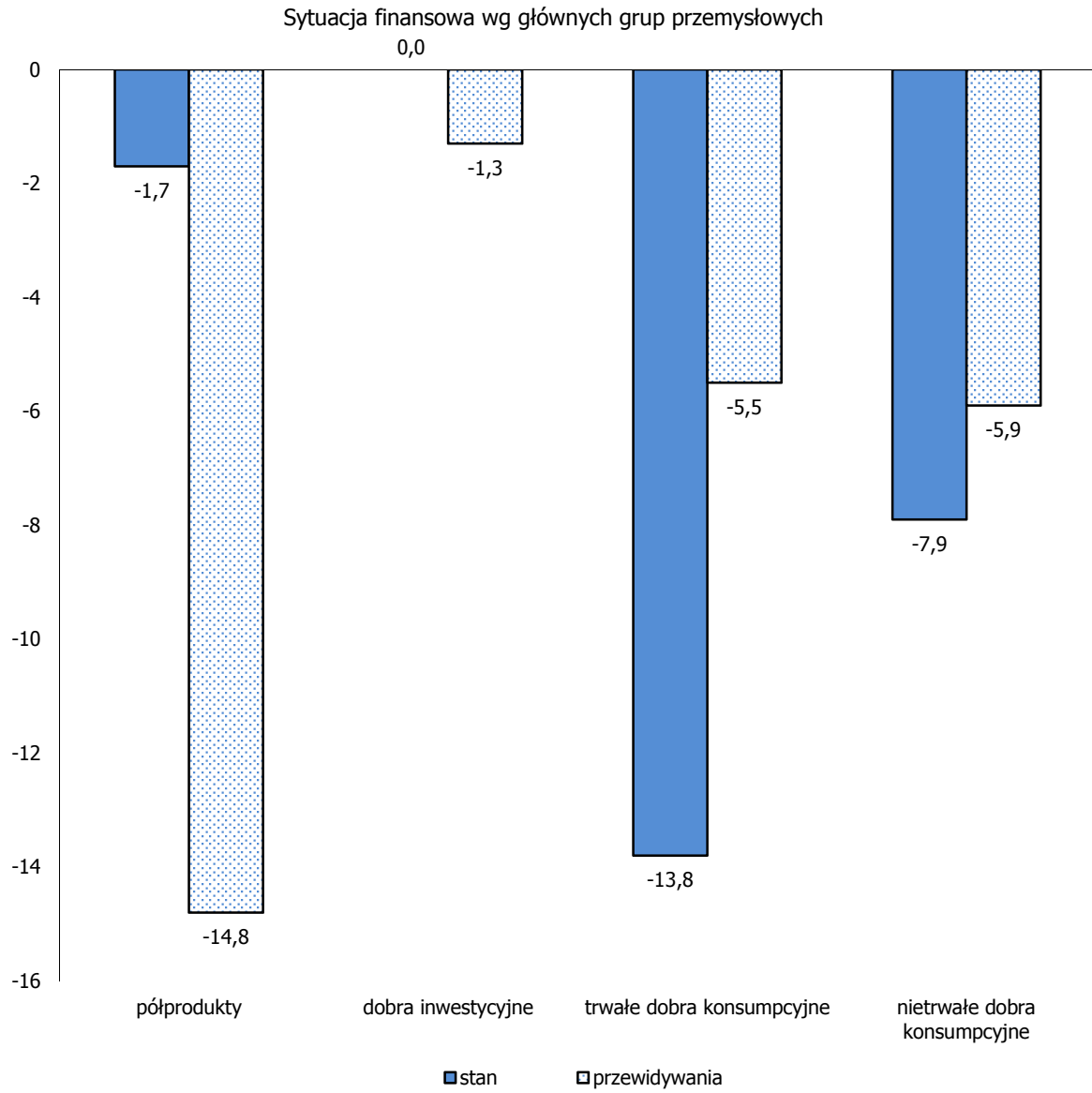
sytuacja finansowa	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-9,5	-8,6	-3,6	-4,6	-4,2	
przewidywania						-9,8

Sytuacja finansowa - stan
składowe salda w %

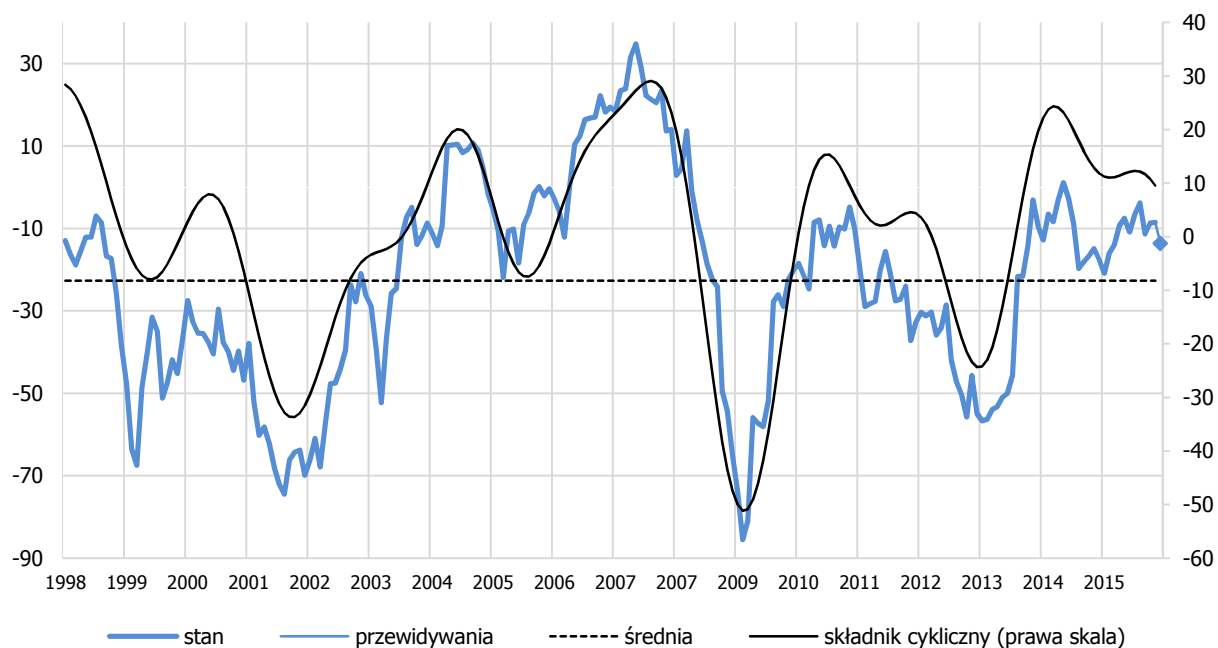

Sytuacja finansowa - stan
wg sektorów własności

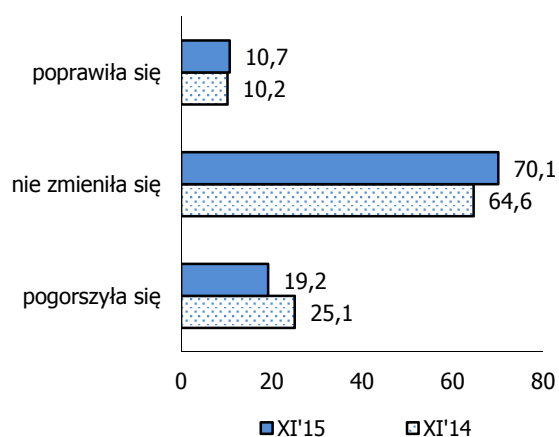

8) Ogólna sytuacja gospodarki

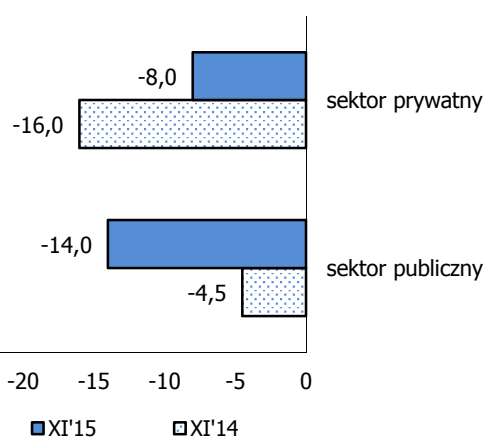

ogólna sytuacja gospodarki	VII'15	VIII'15	IX'15	X'15	XI'15	następne 3-4 mies.
stan	-6,6	-3,8	-11,3	-8,7	-8,5	
przewidywania						-13,6

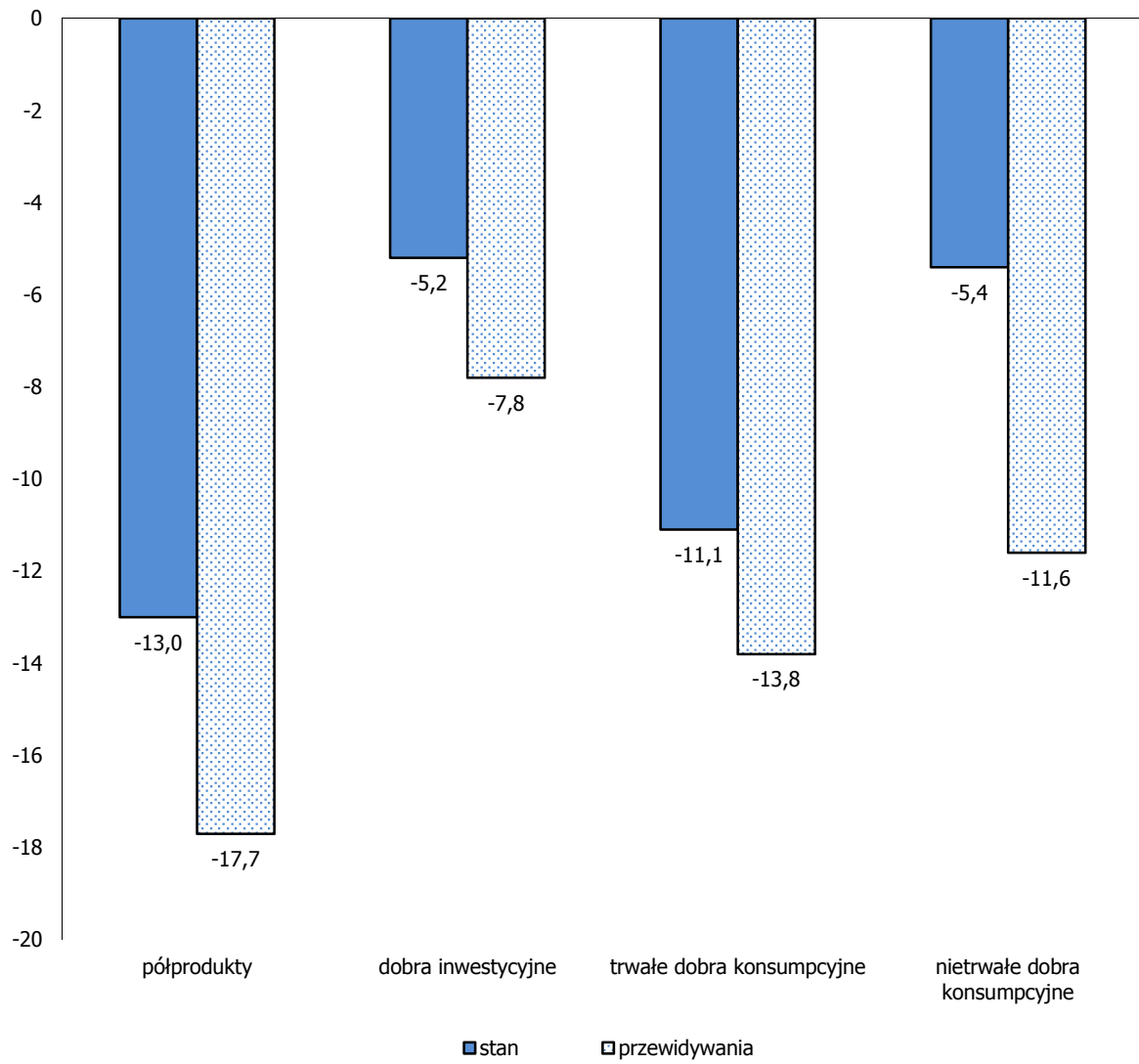
Ogólna sytuacja gospodarki - stan
składowe salda w %

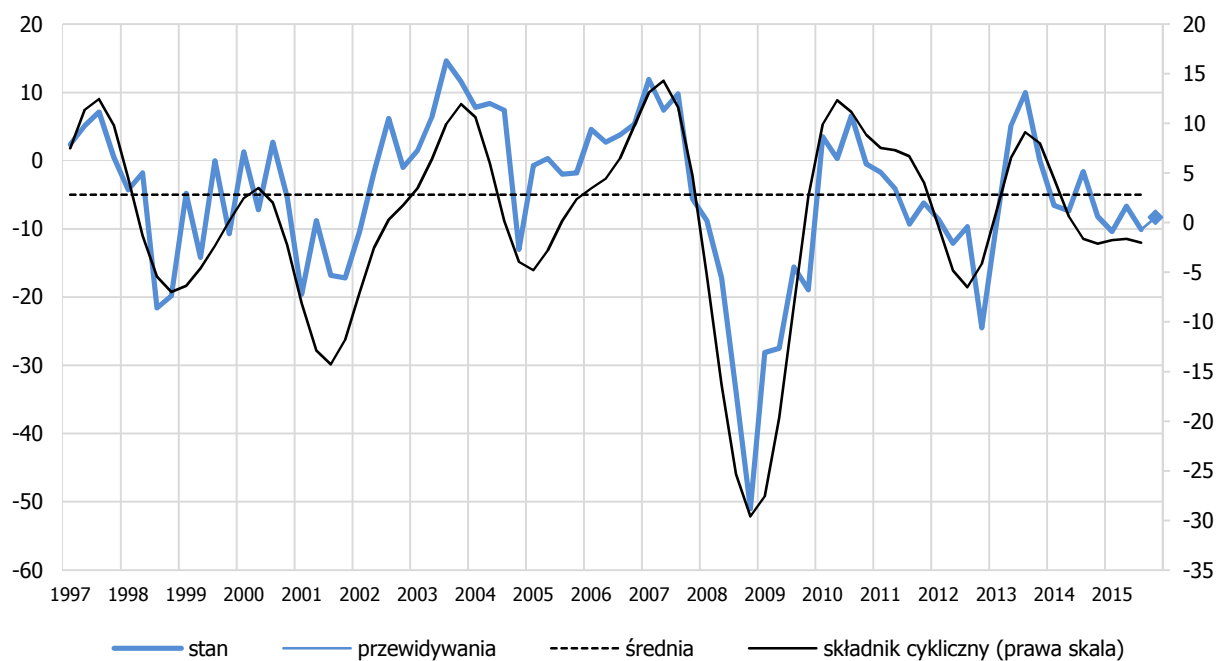
Ogólna sytuacja gospodarki - stan
wg sektorów własności

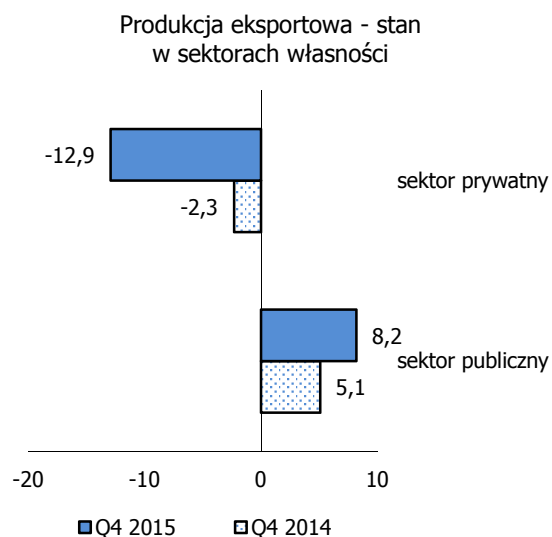
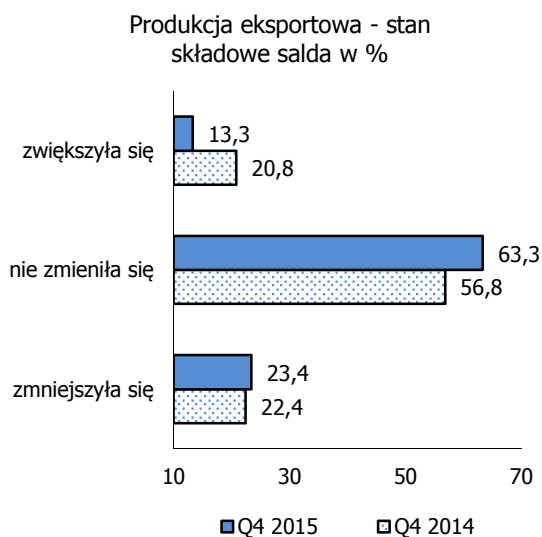
Sytuacja ogólna gospodarki wg głównych grup przemysłowych

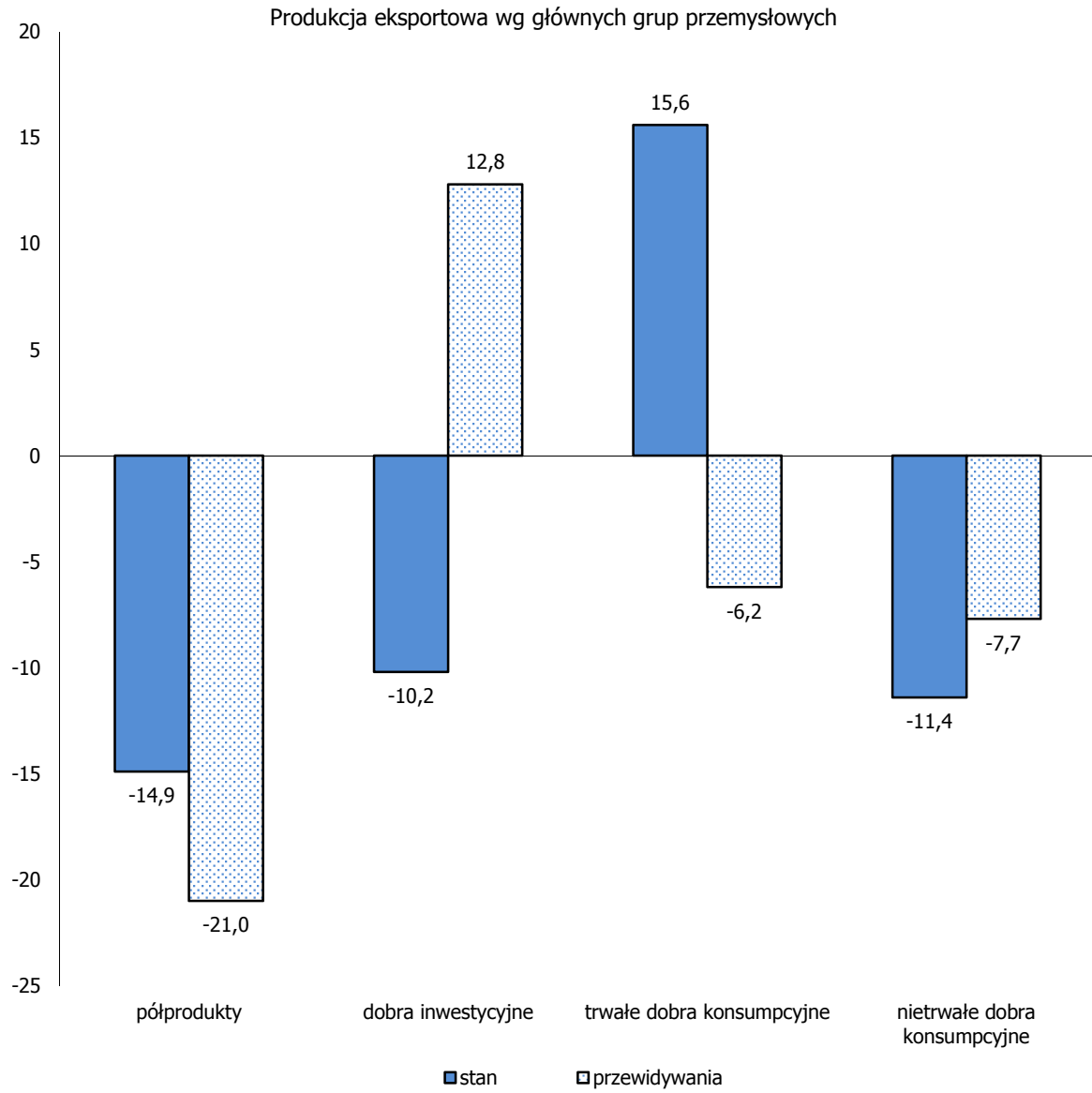

9. Produkcja na eksport

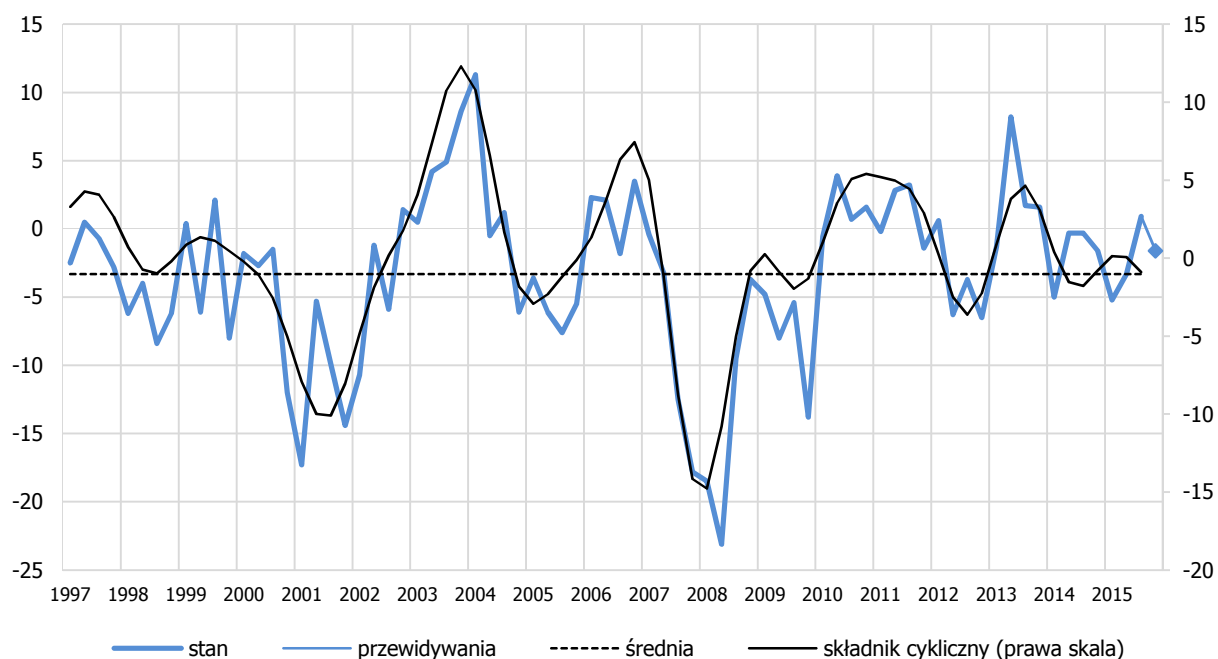

produkcja eksportowa	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016
stan	-1,6	-8,2	-10,4	-6,7	-10,1	
przewidywania						-8,3

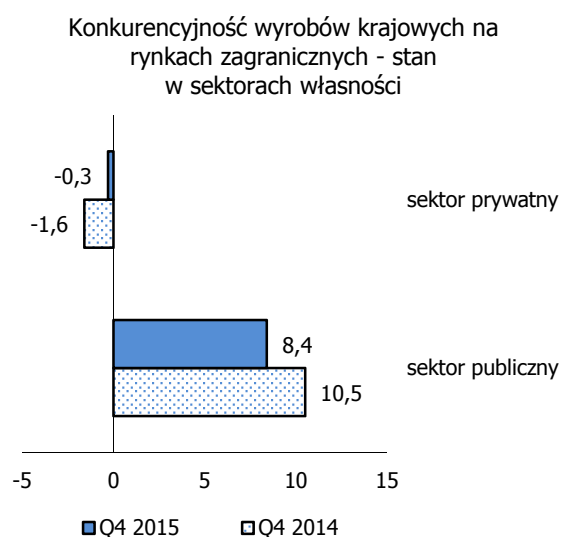
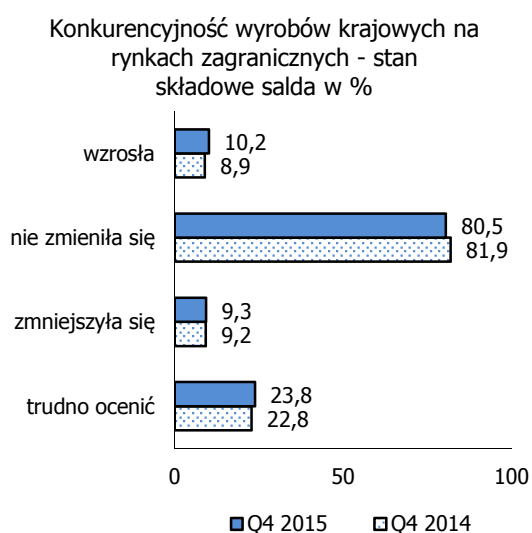

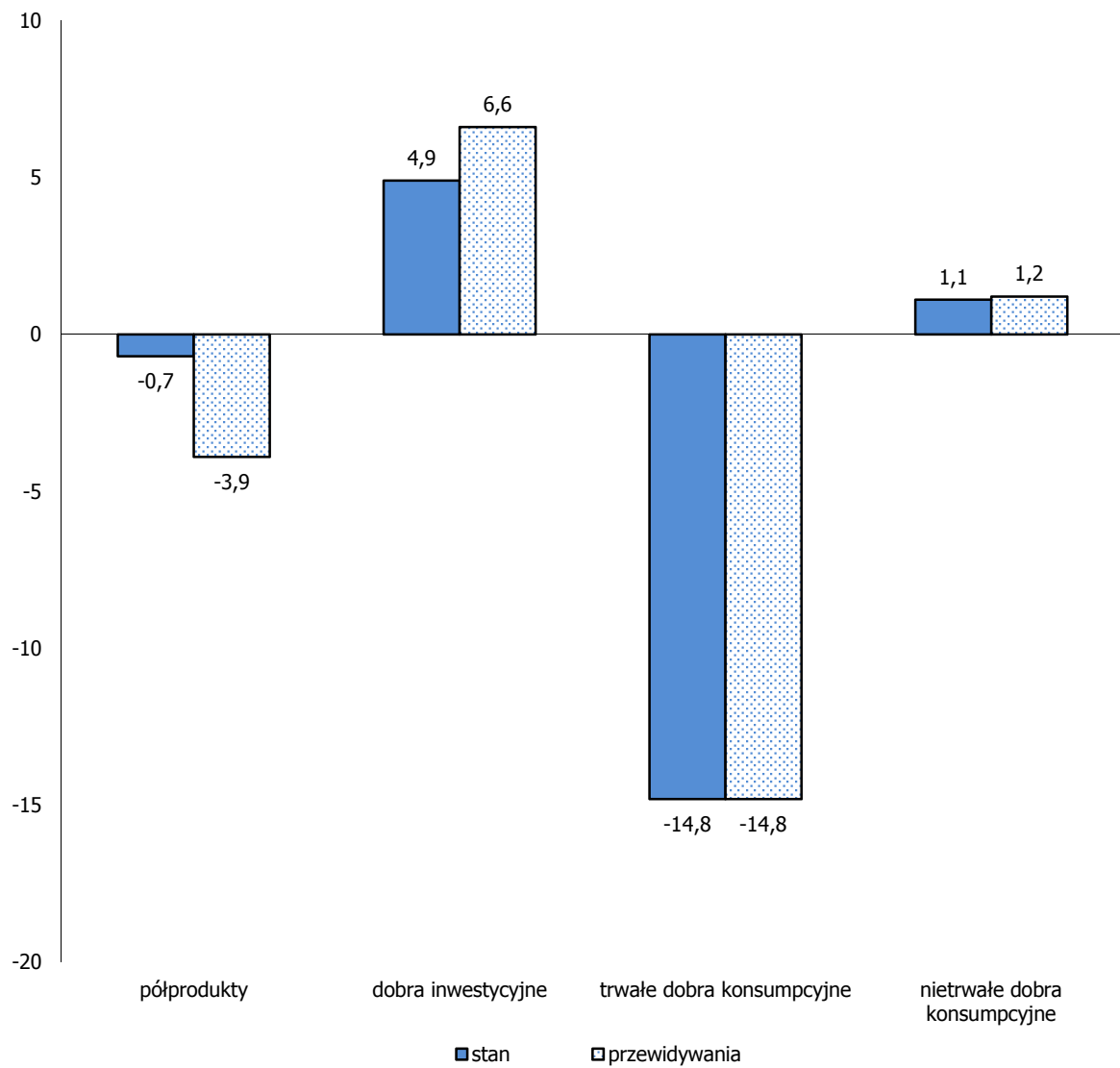
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

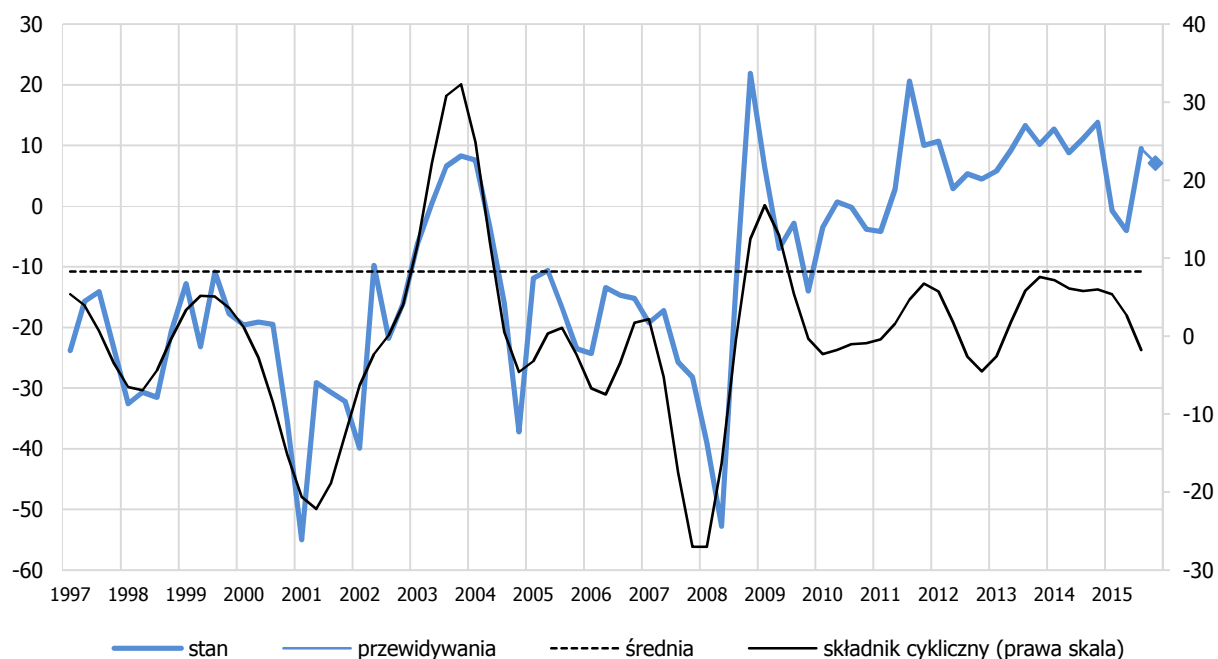
konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016
stan	-0,3	-1,6	-5,2	-3,3	0,9	-1,6
przewidywania						-1,6

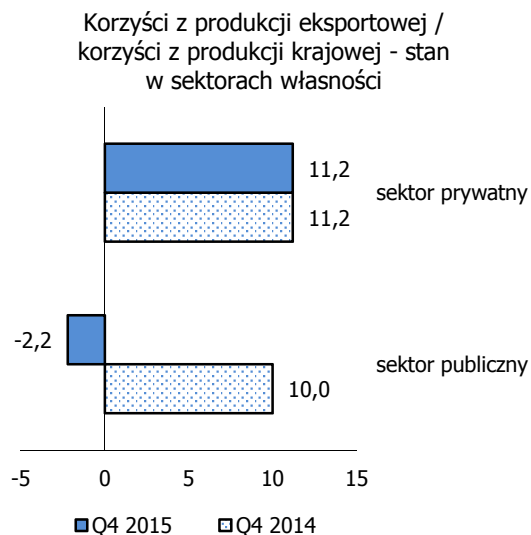
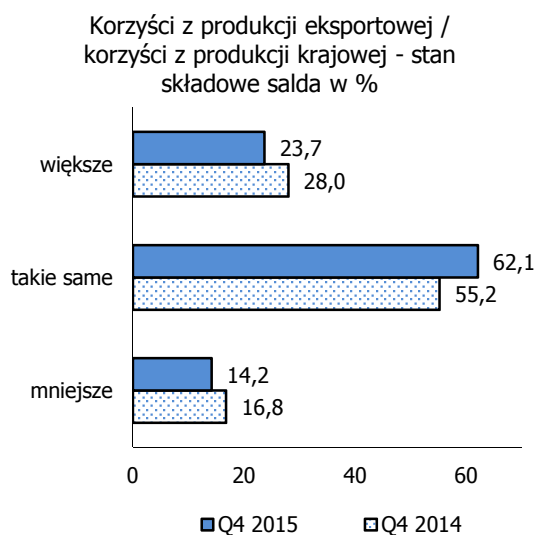
Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

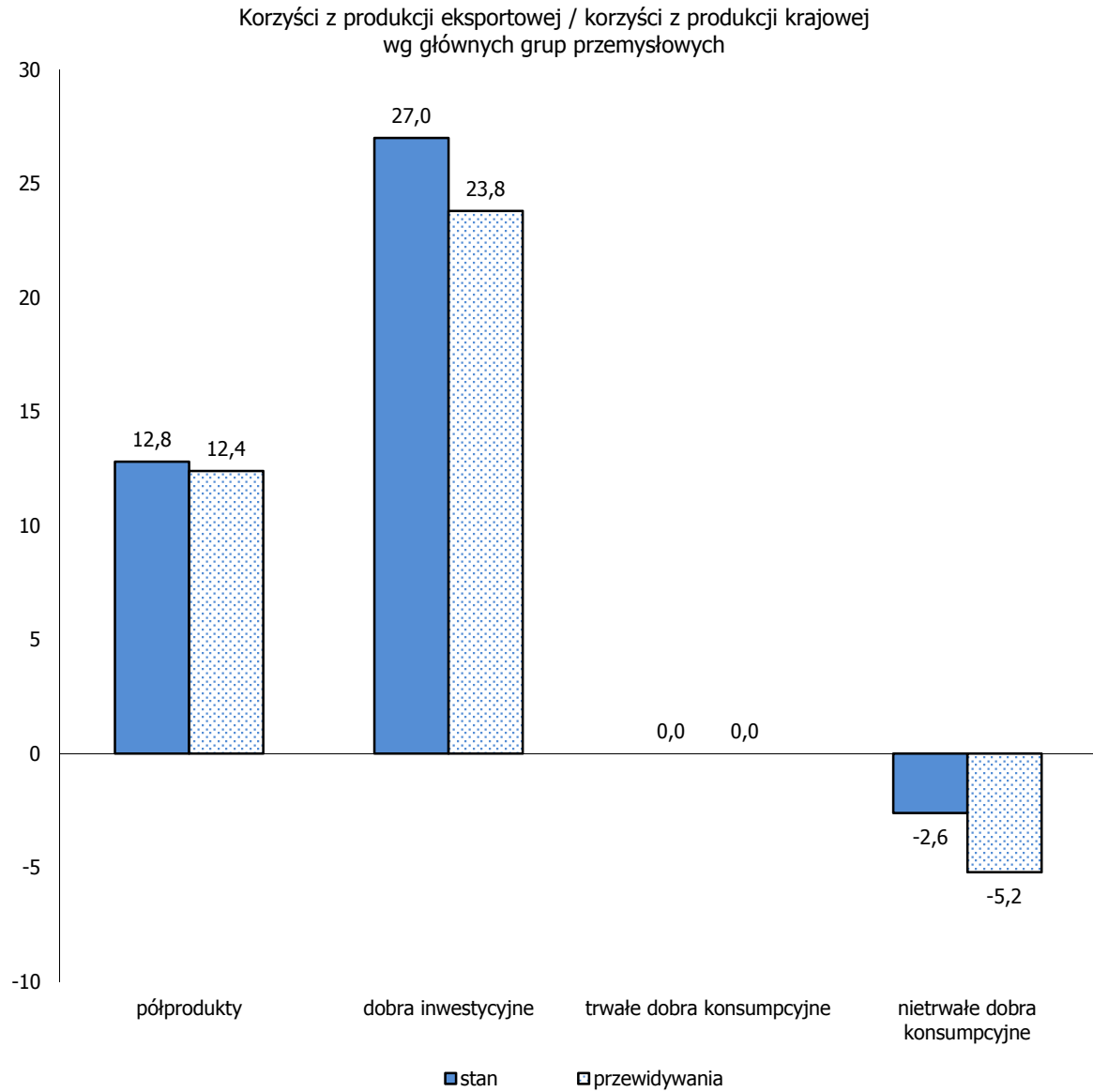

11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji krajowej

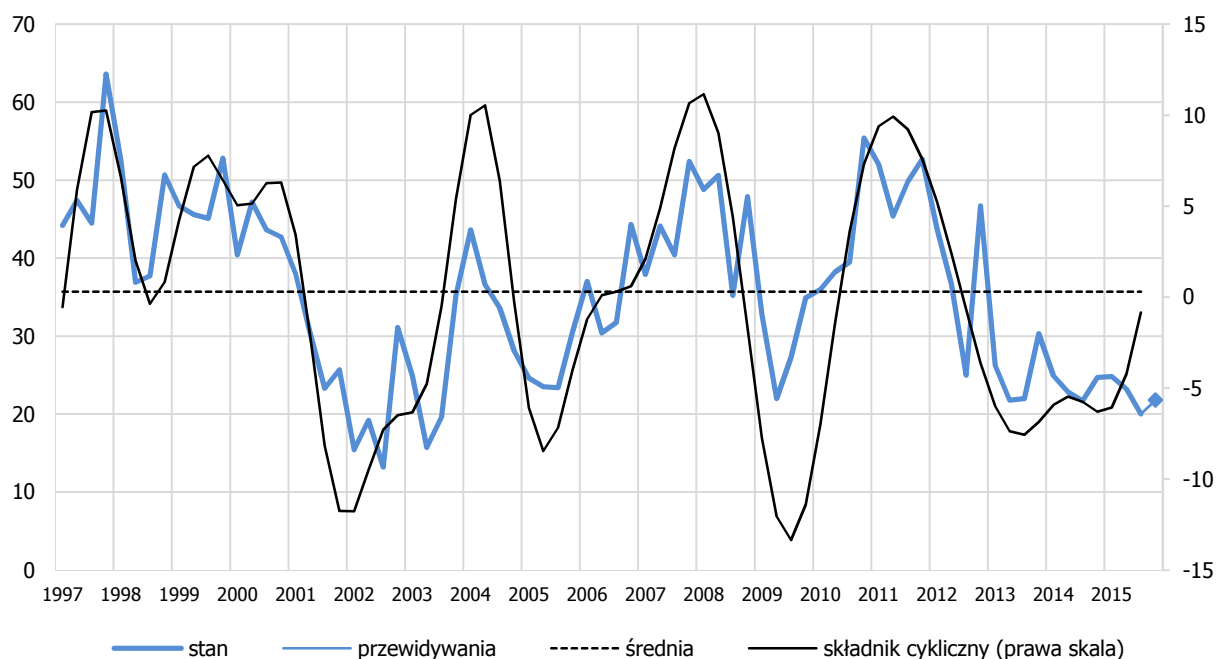

korzyści z produkcji eksportowej	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016
stan	11,2	13,8	-0,7	-4,0	9,5	
przewidywania						7,1

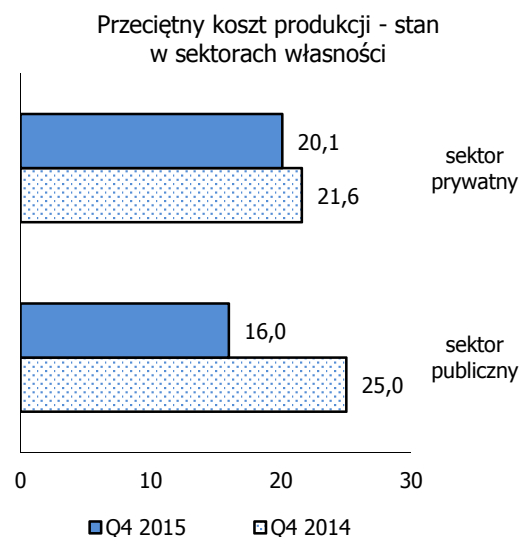
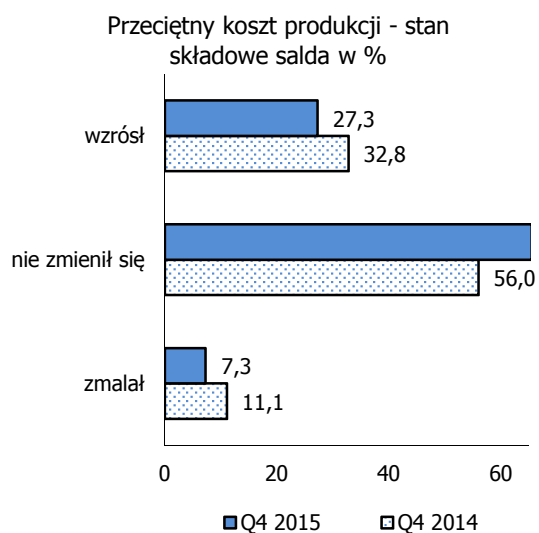

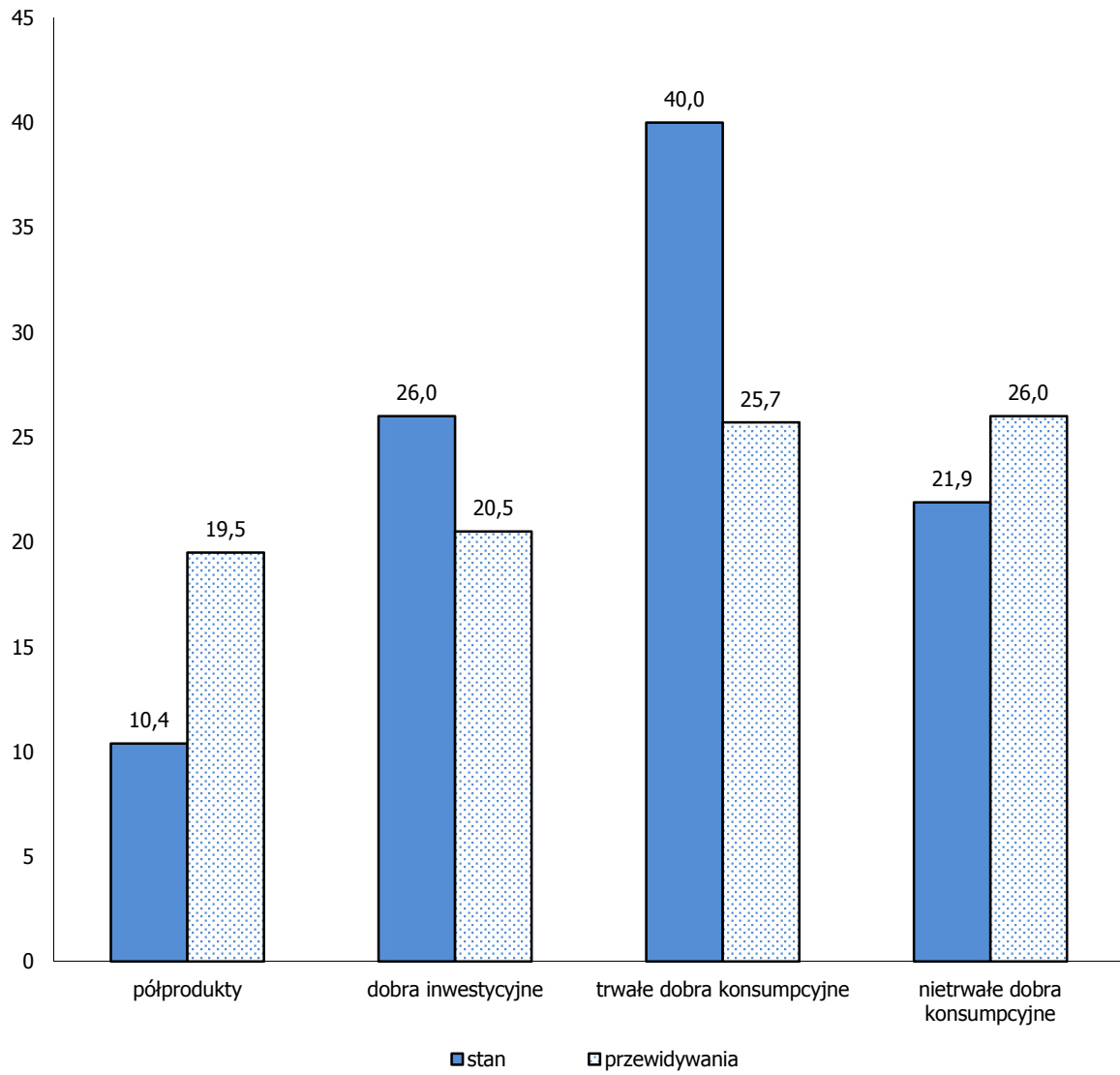
12. Przeciętny koszt produkcji

przeciętny koszt produkcji	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016
stan	21,7	24,7	24,8	23,2	20,0	
przewidywania						21,8

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

IV. SUMMARY

In November 2015 business situation in the manufacturing industry deteriorated. The industrial confidence indicator (ICI) monthly decreased by 6.6 points to -7.6 pts. It was 1.8 pts down from the respective last year figure. The indicator calculated for private firms declined by 7.2 pts to -9.0 pts. It was lower than a year earlier by 4.2 pts. The indicator calculated for public enterprises dropped by 1.8 pts to +5.3 pts. In comparison with the November 2014 figure it was higher by 22.7 pts.

The industrial confidence indicator decreased the most for manufacture of intermediate goods, large firms (employing 501-2000 persons) and the Lubuskie Voivodeship. Business situation improved the most for manufacture of capital goods, the largest firms and the Opolskie Voivodeship.

The results of the November survey show the manufacturing industry is affected by negative seasonal factors. Total and export production, total and export orders, and employment declined. These changes are in line with the seasonal pattern of business activity. Firms' opinions about general situation of the economy slightly improved, however, the balance is still negative. Manufacturers report the competitiveness of their products on foreign markets increased, as well as benefits from export production relative to benefits from domestic production. The impact of cyclical factors is less apparent. As external threats to the economy still hold, and negative seasonal factors will soar up, the slowdown should be expected to advance in the industry over the next months.